BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF BOOK SELECTION DT
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ BOSTON MASS

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXX No. 72. Tel. SOUth Boston 2680 PENKTADIENIS (Friday), RUGSĖJIS (September), 26 D., 1947 M. Tel. SOUth Boston 2680 SIX CENTS.

Dabarties Pastabos

Melagysčių rekordas
Laikykit vagį!
Vėl žvangina ginklais

Višinskio kalbos Jungtinių Tautų tribūnoje įdomios nebent tik tuo, kad jos paėmė visokios melagystės ir įžulumo rekordą. Tokia kiaurai bolševikiška propaganda tarptautiniame forume skamba bene pirmą ir paskutinį kartą. Šiaip jau ji nepasako nieko naujo: kas Maskvos raudonųjų gengę pažįsta, kas seka jų spaudą ir girdi jų radio, Višinskio "kaltinamąjį aktą" žino jau ne nuo šiandien. Dar prieš dešimtį metų Višinskis jau buvo nepamainomas Stalino prokuroras, kai jis reikalaudavo seniesiems komunistų vadams ir raudonosios armijos generolams mirties bausmės. Dabar jis, lyg pamiršęs, kad sėdi prie New Yorko, o ne Kremliuje, vėl norėtų nubaust, uždraust, pasmerkt ir tt. Šį kartą kaltina ir demokratinę spaudą, ir rašytojus, ir mokslininkus, ir kongresmanus ir patį Dėdę Samą su Trumano doktrina ir Marshallo planu. Kartu nesigaili rūgščių žodžių D. Britanijai, Graikijai, Turkijai.

•

Kas sugeba bolševikų žodžius skaityti tikrąja prasme, tas lengvai pastebėjo, jog Višinskio melų litanijoje iškeltos viešumon beveik visos pačių bolševikų nedorybės. Mat, jie visados taip daro: kitus kaltina tuo, kuo patys nusikalsta. Tokiu būdu bandoma apdumti lengviau prigaunamųjų akys — nesgi, štai anie, o ne mes tą ir tą padarė ar padarys. Lygiai taip, kaip vejamas vagis, norėdamas dėmesį nukreipti nuo savęs, nesavu balsu šaukia: "Laikykit vagį"... Jei jau ką šiandien reikia apkaltinti imperialistais, karo prekiautojais ir kriminalistais, tai pirmiausia šitan kaltinamųjų suolan reiktų pasodinti patį Višinskį su visa jo genge ir klapčiukais. Tie klapčiukai, kaip ilgai treniruotos papūgos, Jungt. Tautų posėdyje stengiasi ištikimai pakartoti savo viešpaties pliauškalus. Jų tarpe krykia, žinoma, tokių "nepriklausomų valstybių" atstovai, kaip Gudijos ir Ukrainos Kuzmos, o taip pat Lenkijos ir Jugoslavijos yesmenai.

Dabar Dėdė Samas mato, kokius džentelmenus jis išgelbėjo nuo nacių bato ir buvo jiems geraširdiškai atvėręs beveik visas savo šalies duris...

•

Yra spėliojimų, jog bolševikų triukšmas Jungtinėse Tautose esąs paskutinis jų čia pasispardymas. Arba jie iš UN pasitrauks, arba bus pašalinti. Tai priklausys ypač nuo to, kaip seksis jiems prasiveržti į pietų ir vakarų Europą, o taip pat, ar pavyks dar kartą sužlugdyti taikos konferenciją Londone.

Anglų žinių šaltiniai iš Vokietijos praneša, kad sovietinėj zonoj pastebėtas vėl raudonosios armijos telkimas į visas svarbesniąsias strategines pozicijas. Visame Baltijos pakraštų, Sovietų okupuotame, dabar juda kariniai pabūklai. Ir nors tai aiškinama paprastais manevrais, tačiau gerai informuoti šaltiniai Berlyne pripažįsta, kad bolševikai pilnai pasiruošę Londono taikos konferencijos nepasisekimui. Prisiminę Graikijos paraką ir titininkų provokacijas Italijos pasienyje su amerikiečiais, žinodami, ką Maskva raugina Italijos ir Prancūzijos viduje, ir rėksmingus bolševikų prokuroro "spyčius" suprasime taip, ką jie ištikrųjų reiškia.

Č.

LDS IR "DARBININKO" VAJUS

Vasaros sezonui pasibaigus, pradėsime LDS ir "Darbininko" vajų. LDS Centro Valdybos nutarimą pradėti vajų užgyrė Seimas. Vajus prasidės Naujosios Anglijos lietuvių kolonijose prakalbomis, dainomis ir judamais paveikslais.

Atsišaukiame į visų kolonijų vadus, ypač į LDS kuopų valdybas tuojau pasitarti apie vajaus pravedimą ir prakalbų ruošimą savo kolonijose.

Mes iki kitu metu Seimo turime surasti mažiausia 5000 naujų "Darbininko" skaitytojų — narių ir prenumeratorių. Jeigu tą padarytume, tai ir dienraščio leidimas būtų užtikrintas.

LDS Naujosios Anglijos apskritis yra užgyręs vajų ir jo pravedimui išrinko komisiją, kuri bendrai su Centru ruoš vajaus maršrutą.

JUNG. VALSTYBĖS PASMERKĖ BULGARIJOS VALDŽIĄ

Washington, D. C. — Jung. Valstybių valstybės departamentas griežtai pasmerkė Bulgarijos raudonųjų valdžią dėl pakorimo Nikolo Petkovo, valstiečių vado.

Nikola Petkovas buvo raudonųjų teismo nuteistas mirties bausme neva už sąmokslą nuversti esamąją Bulgarijos raudonųjų valdžią. Tikrenybėje, Petkovas buvo nuteistas dėl to, kad jis buvo opozicijoje. Raudonieji negali pakęsti opozicijos. Taip yra Rusijoje, taip yra ir visuose kituose kraštuose, kurie yra Maskvos diktatoriaus batlaižių dominuojami.

Wallace Pasitarnavęs Rusijai

New York, N. Y. — Šiomis dienomis Eugene C. Pullman, "Indianapolis Star" redaktorius, paskelbė, kad J. V. valstybės departamentas žinojęs, kad Henry A. Wallace buvo įsakęs savo štabui slėpti visus Rusijai nenaudingus faktus.

Kaip žinoma, 1945 m. Henry A. Wallace lankėsi Rusijoje, kuris matė koncentracijos stovyklas ir kitus blogumus Rusijoje, bet sugrįžęs jis apie tuos blogumus nekalbėjo ir savo palydovams uždraudęs kalbėti, kad nejžeisti Rusijos.

Henry A. Wallace šiuo metu važinėja su prakalbomis. Jis smarkiai kritikuoja mūsų dabartinę vyriausybę ir jos vidaus ir užsienio politiką. Maskvai labai patinka Wallace kalbos. Jos spauda rašo panegirikas jam.

Wallace nori įsipiršti į Prezidentus. Jį remia komunistai. William Foster, Amerikos komunistų partijos sekretorius, davė visiems suprasti, kad Wallace yra komunistų kandidatas. Foster ragina remti Wallace.

Bet Amerikos piliečiai jau pažįsta komunistus, jų siekius ir Maskvos pataikūną Wallace.

Dešinieji Laimėjo Rinkimus Italijoj

Roma — Caserta srityje įvyko rinkimai. Liberalai, monarchistai ir kiti dešinieji gavo daugiau balsų negu kitų partijų sudėjus į vieną. Jie gavo 7,493 balsus, de Gasperi šalininkai gavo 3,187, komunistų ir Nenni blokas gavo 3,650.

Juristai Reikalauja Suvaržyti Rusijos Veto Teises

Cleveland, Ohio — American Bar Association atsišaukė į visus Amerikiečius vieningu frontu remti Jung. Valstybių užsienio politiką, neatsižiūrint į partijų nusiteikimą, ir taipgi siūlo Jungtinėms Tautoms suvaržyti Rusijos paraližuojančias veto teises.

Juristai užgyrė valstybės departamento programą teikti pagalbą Europai ir taipgi teikiamą pagalbą Graikijai.

Mrs. Roosevelt Užtarė Komunistą

Washington, D. C. — Mrs. Eleonora Roosevelt iš Baltųjų Rūmų 1939 m. du kartu asmeniai kreipėsi į valstybės departamentą, prašydama, kad Johannes (Hanns) Eisler'iui išduotų vizą įvažiuoti į šį kraštą iš Kūbos.

Šį faktą iškėlė viešumon Kongreso Prieš - Amerikoninės Veiklos Tyrinėjimo Komitetas. Šis komitetas taip pat išgavo iš Eisler'io prisipažinimą, kad jis buvo Vokietijos komunistų partijos nariu 1926 m. Taipgi buvo įrodyta, kad Eisler buvo komunistų "revoliucijonieriškos muzikos" leidimo svarbus asmuo, kuria pasitarnavo Rusijai.

Benton Pasitraukia Iš Valstybės Departamento

Washington, D. C. — William Benton, valstybės sekretoriaus asistentas, įteikė savo atsistatydinimą, kuris įsigalioja antradienį, rugsėjo 30.

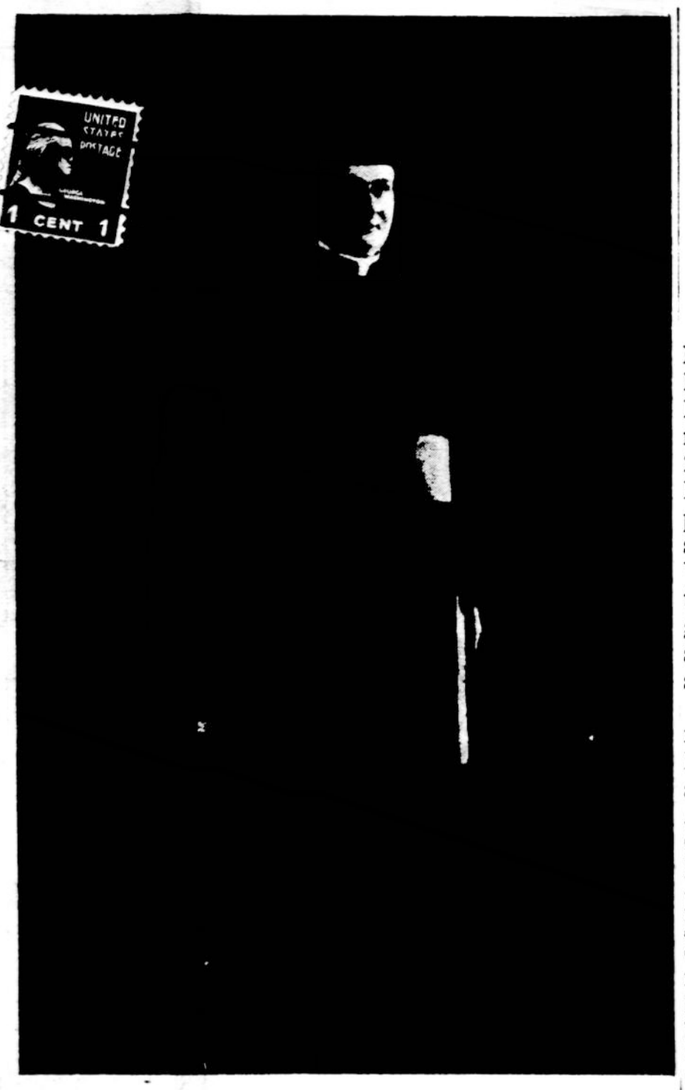

J. P. Prelatas Dr. K. Urbonavičius,

LDS Garbės Narys ir "Darbininko" vyriausias redaktorius, prelato rūbuose. Sveikiname!

Sekmadienį rugsėjo 28 d., Šv. Petro lietuvių parapijoje įvyks iškilmės. 10 val. rytą, tos parapijos bažnyčioje Prelatas Dr. Kazimieras Urbonavičius atnašaus iškilmingas šv. mišias. 6 val. vakare, Bradford viešbutyje, Tremont St., Bostone, ruošiamas šaunus bankietas Prelatą pagerbti. Šiame bankiete dalyvaus ir J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., ir pasakys kalbą.

IŠ LDS SEIMO,

įvykusio rugsėjo 21 ir 22 dd. š. m., Providence, R. I.

LDS Seimo iškilmingose pamaldose Šv. Kazimiero lietuvių par. bažnyčioje dalyvavo labai daug žmonių. Kun. Dr. K. Širvaitis savo pamoksle tikrai gražiai įvertino darbininką. Parapijos choras, vadovaujant ir vargonais grojant Broliui Baniui, gražiai giedojo mišias ir giesmes. Pažymėtina, kad turi gerų balsų, ypač žemų balsų.

Pasibaigus pamaldoms, kleb. kun. Jonas A. Vaitekūnas kvietė visus dalyvauti Seime ir taipgi piknike.

2 val. po pietų prasidėjo Seimo sesija. Pats šeimininkas, kleb. kun. J. Vaitekūnas atidarė Seimą sveikinimo kalba ir pakvietė kun. Joną S. Švagždį, LDS Garbės narį, vadovauti maldai. Po to pakvietė LDS Centro pirmininką, kun. Pr. M. Jurą vadovauti. Pasveikinęs Seimą Kunigų Vienybės vardu, atsiklausė atstovų, kaip sudarysime prezidiumą: pasiūlymu ar perstatymu. Vienbalsiai pasisakė, kad pasiūlymu. LDS Centro sekretorius A. F. Kneižys, valdybos vardu, pasiūlė atstovus į prezidiumą, kurie buvo vienbalsiai užgirti. Prezidiumo sąstatas jau buvo paskelbtas.

Seimo nutarimai užrašyti protokole, kuris tilps vėliau.

Kituose "Darbininko" numeriuose tilps rezoliucijos ir sveikinimai.

Pažymėtina, kad kleb. kun. J. A. Vaitekūnas, jo pagelbininkas kun. Kacevičius ir LDS 11 kuopos nariai, ypač pp. A. Dzekevičius ir A. Avižinis labai nuoširdžiai priėmė atstovus ir svečius. Šeimininkės, kurių vardų neteko sužinoti, skaniai pagamintais valgiais pavaišino visus. Bankietas tikrai buvo karališkas. Jokių tikietų nebuvo, viskas dykai. Bankieto dalyviai už tai sudėjo $76.00 užprenumeravimui "Darbininko" Lietuvos tremtiniams Europoje. Tai gražus pavyzdys. Kredėtas Providenciečiams.

Seimas užsibaigė apie 1:30 val. po pietų rugsėjo 22 d. malda ir himnu. Šeimininkės pavaišino skaniais valgiais. Pasistiprinus, p. A. F. Kneižys pakvietė kaikuriuos atstovus kalbėti. Geriau vėliau negu niekad. p. J. Kazickas, kuris buvo kviestas į Seimą su paskaita, atvyko pasibaigus Seimui. Pietaujant, jis pasakė turiningą kalbą. Taipgi į Seimą pavėlavo ir adv. Jonas J. Grigalus. Jis taip pat pietų metu sveikino dalyvius.

Prezidentas Truman Susirūpinęs Maisto Padėtimi

Pakvietė Kongreso Vadus Pasitarimui

Washington, D. C. — Prezidentas Trumanas pakvietė Kongreso vadus į Baltuosius Rūmus pasitarimui pirmadienį, rugsėjo 29 d. Toje konferencijoje Prezidentas Truman supažindins Kongreso vadus su ekonomine ir finansine Vakarinės Europos padėtimi ir taipgi patirs Kongreso vadų nuomonę apie specialės Kongreso sesijos sušaukimą.

Prezidentas Truman turėjo pasitarimą ir su savo kabineto nariais apie maisto padėtį šiame krašte. Agrikultūros sekretorius Clinton P. Anderson sakė, kad Prezidentas Truman patieks planą ir atsišauks į visus gyventojus, prašydamas savanoriai racionuoti maistą, kad būtų galima jo siųsti ir Europos badaujantiems žmonėms.

Dalį $330,000,000 Vokietijos aukso, kuris buvo paimtas karo metu, skirs Europos finansiniam reikalui.

Rusija Gali Sugriauti Jungtines Tautas

New York, N. Y. — Anglijos atstovas Hector McNeil įspėjo visus, kad Rusija savo užsispyrimu yra tikruoju pavojumi taikai ir gali sugriauti Jungtines Tautas.

Hector McNeil smarkiai puolė Rusiją ir pasakė daug karčios tiesos. Jis sakė, kad jeigu Rusija nekeis savo politikos, tai su ja negali būti ir kalbos apie bendradarbiavimą. Višinskį pavadino komedijos vaidintoju.

Rusija Vėl Pralaimėjo Jung. Tautų Susirinkime

Flushing Meadow, N. Y. — Jung. Valstybių delegacija pasiūlė, kad Korejos ir Graikijos klausimai būtų svarstomi Jungtinių Tautų susirinkime, ir kad tie klausimai būtų įtraukti į darbotvarkę.

Rusijos delegacija tokiam pasiūlymui griežtai priešinosi. Tačiau daugumą balsų priėmė Amerikos pasiūlymą.

Argentinos delegacija pasiūlė svarstyti ir sušvelninti Italijos taikos sutartį. Šis pasiūlymas taip pat priimta daugumos balsų prieš Rusijos protestą.

Taipgi priimtas J. V. valstybės sekretoriaus Marshall'o pasiūlymas sudaryti Jungtinių Tautų pastovią komisiją, kuri be veto teisės sektų ir prilaikytų didžiasias valstybes nuo veto naudojimo, kuris kenkia taikos įgyvendinimui pasaulyje.

Rusija visuose klausimuose pralaimėjo.

Vaikas Mirė Nuo Pipyrų

Center Harbor, N. H. — 3 metų vaikutį, davė jam šaukštą juodų pipyrų. Vaikas užduso ir mirė. Motina, Mrs. Evelyn Cote, 24, nusigando ir verkdama pranešė policijai, bet vaikučio jau nebegalėjo atgaivinti.

Dabar Mrs. Evelyn Cote turi pasiaiškinti teismui.

Grįžo Prezidento Atstovas Iš Vatikano

Washington, D. C. —Myron C. Taylor, Prezidento Trumano asmeninis atstovas Vatikanui, grįžo lėktuvu. Vatikanas yra pasaulio taikos centras. Taigi 73 metų amžiaus diplomatas parsivežė daug žinių ir planų, kuriuos jis įteiks Prezidentui.

Kaip žinoma, protestantų ministeriai ir pasaulionys protestavo prieš atstovo siuntimą į Vatikaną, bet jie tais protestais tik save pastatė ant pajuokos.

Kas nėra buvęs Sovietų kalėjimuose, tas negali sakyti, kad jis pažįsta Sov. Rusiją. **Dr. J. Margalin.**

Lietuvių Radio Programa

ŠEŠTADIENĮ, 1:15—2:15 P. M.
1230 KILOCYCLES — WESX, SALEM, MASS.

Šeštadienį, rugsėjo 27 d., Lietuvių Darbininkų radio programa įvyks tuo pačiu laiku, būtent, nuo 1:15 po pietų iki 2:15 val. Pasukite savo radio rodyklę ant 1230 kilocycles ir klausykitės gražių lietuviškų dainų, muzikos, kalbų, pranešimų ir sveikinimų per visą valandą.

Kalbės kun. Antanas Baltrušiūnas, Šv. Petro lietuvių par. vikaras ir Prelato Dr. K. Urbonavičiaus bankieto rengimo komiteto pirmininkas.

DARBININKAS RADIO
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.
Tel. SOUth Boston 2680 arba NORwood 1449

LDS Garbės Nario,
TĖVO BRUŽIKO SIDABRINIS KUNIGYSTĖS JUBILIEJUS

Šio mėnesio 17 dieną suejo lygiai 25 metai nuo Tėvo Jono Bružiko įšventinimo į kunigus. Kiekvienas lietuvis katalikas, kuriam teko kada nors susidurti su Tėvu Jonu dėkos Dievui už jo išrinkimą tokiam kilniam darbui.

Didelis, nenumaldomas uolumas darbuotis Dievo garbei ir sielų labui bene bus tai pats ryškiausias Jubiliato bruožas. Vis daugiau ir daugiau gero padaryti — štai jo nuolatinė, neišgydoma liga. Norėdamas daugiau pasidarbuot Dievo garbei ir Bažnyčios labui jis, dar jaunas kunigas, įstoja į ką tik Lietuvoje besikuriantį Jėzuitų vienuolyną. Nuo pat naujokyno baigimo iki šios dienos dirbo be atvangos.

Kauno Jėzuitų Gimnazijoje buvo Jis ir mokytoju, ir direktoriu, ir sykiu bažnyčioje pamokslininku. Jam užkrauta redaguoti "Žvaigždė" ir gana dažnai važinėtis su misijomis ir rekolekcijomis. Visur jam gerai klojosi, bet sakykla tai tikrai jo geriausioji dirva ir arčiausiai prie jo širdies. Pajuto Lietuvos žmonės to jauno vienuolio dvasios dovanas ir rinkosi aplinkui dešimtimis tūkstančių.

Kaip misionierius Tėvas Bružikas 6 metus pasidarbavo ir Amerikos lietuvių katalikų tarpe. Ir čia žmonės jį pamylėjo. Vargiai kuris kitas misionierius per tokį laiką yra vedęs tokią daugybę misijų. Kiek teko iš žmonių patirti, tai iš visų iki šiol Amerikoje buvusių misionierių geriausiai yra prisimenami: pats pirmasis Tėvas Kapucinas Kazimieras ir tada Tėvas Jonas Bružikas. Ir kaip neatsimins! Jo pamokslai tokie suprantami, paprasti, plaukia iš pačių širdies gelmių. Jie pilni gyvo tikėjimo, Dievo ir žmonių meilės. Tiesa jis mokėjo, kai reikėjo, ir smarkiai išbarti; bet ir tame barime buvo jaučiamas didelis sielų išganymu susirūpinimas. Todėl Tėvo Bružiko misijos atsižymi dideliu skaičiumi atsivertimų gerai jau užkietėjusių ir nuo tikėjimo nutolusių žmonelių.

Grįžęs iš Amerikos Lietuvon gavo dar kiek mokytis, bet Hitlerio keliama audra išvedė jį vėl į misijų lauką. Keletą mėnesių net bolševikams užėmus Lietuvą jis dar vedė misijas sutraukdamas tūkstantines minias. Apie tai buvo gan plačiai rašyta "Žvaigždėje". Pagaliau raudonieji 'laisvės' nešėjai jį nutildė — pasodino kalėjiman. Bet ir tuos devynis mėnesius kalėjime Jubiliatas išnaudojo kiekvieną progą kaliniams Dievo žodį skelbti. O kai, karui kilus, tartum per stebuklą, jis vėl išėjo iš kalėjimo, tai iki pat antro bolševikų užėjimo pasinėrė misijose. Dabar jo vardas ir pamokslai dar labiau traukė minias, nes daug kas žiūrėjo į jį kaip į kankinį, prisikėlusį, iš numirusių. Dabar į misijas suvažiuodavo dešimtimis tūkstančių. Tą gražų darbą vėl nutraukė antras bolševikų užplūdimas. Viršininkas išsiuntė jį iš Lietuvos, nes pasilikusį komunistai būtų tikrai sudoroję.

Tačiau ir ištrėmime Tėvas Jonas ilgai negalėjo sėdėti be savo darbo. Vos tik karas pasibaigė, vos tik lietuviai tremtiniai gavo progos susimesti į savo stovyklas, Jubiliatas, daug kieno draudžiamas, pasileido skersai išilgai vakarų Vokietijos nešti tremtyje esantiems broliams lietuviams tikėjimo paguodos, stiprinti jų dvasią, palaikyti drąsą ir viltį. Kad tas jo darbas tremtinių įvertinamas liudija daugybę jam atsiųstų padėkos laiškų ir gausybė atsivertimų.

Tačiau vargingas gyvenimas, sunkios kelionės, šaltis ir karštis paveikė Jubiliato sveikatą. Dabar Jis jau trečias mėnuo priverstas tylėti. Buvo sugedę balso stygos. Padaryta labai pavojinga jų operacija, kuri, gydytojas sako, gerai pavykusi, bet dar turi ilsinti gyjančias balso stygas ir gal tik apie Kalėdas galės pradėti vėl savo mylimiausią darbą misijas.

Tačiau misijų jam nepakako. Jis yra uolus rašytojas ir nepailstąs geros spaudos platintojas. Per metų metus, nepaisant ilgų sunkių darbų misijose, jis vis rado laiko parašyti laikraščiams straipsnių. Daugiausiai gal tilpo jų "Žvaigždėje". Bet netrūko jų nė kituose Lietuvos ir Amerikos laikraščiuose. Ir kai tremtyje esantieji lietuviai katalikai nustojo vienintėlio savo laikraščio, Tėvas Bružikas tuoj ėmė leisti savo labai paplitusius LAIŠKUS, kuriems nereikalinga gauti valdžios leidimo. Kažin ar yra kas kitas išplatinęs tiek daug katalikiškų laikraščių Amerikos lietuvių šeimose, kiek Jubiliatas Tėvas Bružikas. Bene už tai LDS išrinko jį savo garbės nariu.

Iš tikrųjų galima drąsiai sakyti, kad didžiausią tų 25 metų dalį Kunigas Jonas Bružikas praleido uoliausiai skelbdamas Dievo žodį, gyvu ir rašytu žodžiu.

Be abejo, daug jų žodžių nuskambėjo pavėjui nepasiekę klausytojų širdžių. Daug kas iš jo pasityčiojo. Bet daug, daug tą sėjamą sėklą priėmė, išdaigino ir išaugino į gražų medį, kuriame Viešpats leido prinokti daug gražių vaisių. Šimtai ir tūkstančiai širdžių dėkoja Dievui ir laimina Jubiliatą, nes per jį atėjo jiems išganymas.

Meldžiame pjūties Viešpatį, kad jis teiktųsi laikyti T. Bružiką dar ilgus ilgus metus savo vynuogyno darbe ir visas jo pastangas apvainikuotų gražiausiais vaisiais — savo garbei ir sielų labui.

J. Vėtra.

Kas norėtų pasiųsti Tėvui Bružikui sveikinimo laiškutį teadresuoja: Rev. J. Bružikas, S. J. Kaulbachstrasse 31-a. Muenchen 22. Germany. U.S. Zone.

Kun. J. Bružikas, S. J., .
LDS Garbės Narys, gyvenąs tremtyje, mini savo Sidabrinį Kunigystės Jubiliejų. Sveikiname!

LIETUVOS MINISTRAS GRĮŽO IŠ KELIONĖS EUROPON

(Bus daugiau)

Visi tremtiniai su kuriais teko kalbėtis yra pilni padėkos Amerikiečiams ir Amerikos lietuviams, už jų moralinę ir materialinę paramą, ypatingai tą paramą, kuri juos pasiekė iš BALFo ir kuri ten dalinama Lietuvos Raudonojo Kryžiaus priežiūroje. Lietuvos Raudonasis Kryžius lošia labai reikšmingą rolę tremtinių gyvenime; jis turi įsteigęs Schwaebisch Gmuend Medicinos slaugių mokyklą, kurios aptarnauja visas tremtinių ligonines. Bendrai imant, lietuvių Komitetai turi sudarę rimtus ir draugingus santykius su A.M.G. pareigūnais, ir lietuvio patvarumas, sugebėjimas suktis nepalankiose apystovose, rimtas optimizmas, laimi simpatijų sau ir lietuvių tautai. Grupė jaunų menininkų, žinoma jau ir plačiam pasauliui Čiurlionies Ansamblio vardu, yra tikra lietuvių dvasios ir kultūros rodyklė ir propaguotoja; jei kas Čiurlionėčių choro ar šokių nematė — nieko nematė, — sakoma ne tik pačių lietuvių bet ir labai aukštų svetimtaučių pareigūnų. "Sietyno" meno grupė yra taipgi garsi. Tokiu būdu DP lietuviai, ačiū savo įgimtam rimtumui, ačiū savo organizaciniam genijui, per tautinį meną, skina sau kelią į laimingesnį rytojų ir tikisi laimėti ne tik tą kovą dėl žmogaus teisių, bet ir prisidėti prie pagrindinės tautinės kovos laimėjimo — pavergtos tėvynės demokratinių laisvių grąžinimo.

(Tęsinys)

Stassen Pasmerkė Rusiją

Hampton Beach, N. H.— Harold E. Stassen, kandidatas į Jungtinių Valstybių prezidentus, užginčijo Višinskio pareiškimą Jungtinių Tautų plenumo posėdyje, kad Jungtinės Valstybės ruošiasi karui su Sovietų Rusija. Jis pasmerkė rusų nusistatymą prieš pasaulinę taiką. Jis pareiškė, kad rusų pasinaudojimas veto teise ir žygiai Balkanuose yra priežastis, dėl kurios pasaulis negali įvesti pastovios taikos.

Ragina Baigti Tarpusavius Ginčus

New York, N. Y. — Trygve Lie, Jung. Tautų generalis sekretorius, pataria didžiosioms valstybėms baigti tarpusavius ginčus, jeigu nori įgyvendinti taiką pasaulyje.

Mūsų mintys ir jausmai yra tik pradžia minčių ir jausmų, kurie kitame pasauly laukia atbaigimo.

Joubert.

Atsukite Laikrodžių Rodykles

Šeštadienio naktį į sekmadienį baigiasi dienos šviesos taupymo laikas. Taigi eidami gultų šeštadienio vakare atsukite savo laikrodžių rodykles vieną valandą atgal. Sekmadienio rytą turėsite progą pamiegoti vieną valandą daugiau.

Pavyzdžiui, šiandien 10 valandą rytą, tai sekmadienį bus tik 9 val. rytą. Pamaldos bažnyčiose įvyks pastoviu laiku (E. S. T.).

Tai ženklas, kad ruduo prasidėjo.

Whist Party

Šeštadienį, rugsėjo 27 d., 7:30 val. vakare įvyks Dorchesterio Lietuvių Klūbo "Whist Party" savo namo salėje, 1810 Dorchester Ave., Dorchester.

Kviečia visus dalyvauti.

Suomija Ir Philipinai Gavo 10 Milijonų Dolerių Paskolos

Washington, D. C.—War Assets Administracija paskelbė, kad ji suteikė 10,-000,000 dolerių paskolos Suomijai ir Philipinams dėl pirkimo nuo karo atlikusių prekių. paskolos turės būti atmokėtos per 30 metų su 3 nuošimčiais metinių palūkanų.

Mirė Kun. Žekas

Kansas City, Kansas — Staigiai mirė kun. Pranas Žekas, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas.

Palaidotas iškilmingai rugsėjo 22 d., Steubenville, Ohio, savo gimtinio miestelio kapuose.

Redakcijos Atsakymai

Korespondentei A. E. S., Keany, N. J. — Klišes kleb. kun. L. J. Voicekausko ir kun. D. Pociaus gavome tik trečiadienį, rugsėjo 24 d. š. m. Talpiname šiame numeryj.

p. Vyt. Ramanauskui, Lowell, Mass. — Tamstos korespondencija apie DLK Vytauto klūbo parengimą suvėluota. Netilpo.

Parsiduoda Didelis Ūkis

40 akerių žemės su visais triobesiais su mašinomis traktorium su gyvuliais. Iš pieno pajamos 600 dol. ant mėnesio. Žemė tinkama tabakui, svogūnams ar daržovėmis.

Prie gero kelio. Pardavimo priežastis — savininkas labai serga, viena moteris negali sutvarkyti reikalus. Gera proga lietuvių šeimai. Kas norėtumėt žinoti daugiau, rašykite —

A. W. Dedinas,
P. O. Box 123
Greenfield, Mass.

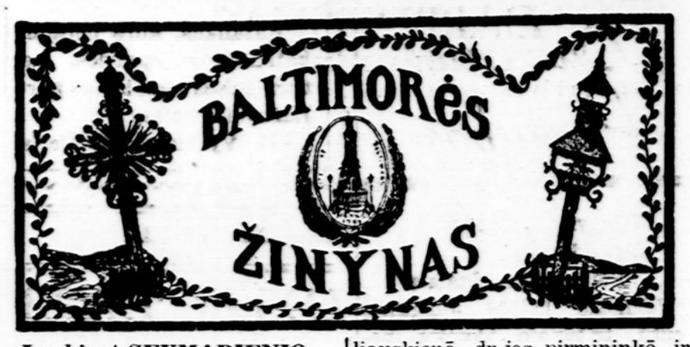

Laukiant SEKMADIENIO, rugsėjo 28 d.

Baltimorėje visi lietuviai ruošiasi prie iškilmingo šventimo mūsų parapijos, kolonijos ir Maryland Valstijos karių GARBĖS SĄRAŠO. Iškilmės įvyks sekmadienį, rugsėjo 28 d. Ryte, 8:30 v. bus atnašaujamos iškilmingos mišios už žuvusių karių vėles, 19 antrame pasauliniame kare ir visus žuvusius lietuvius, kaip pirmam, taip antram kare.

Po pietų, 3 val. įvyks šventimo apeigos. J. M. Vyskupas Laurynas Shehan ne tik ką pašventins Garbės Sąrašą, bet pasakys svarbiausią iškilmių kalbą. Dalyvaus Maryland Valstijos Gubernatorius Preston Lane. Pasauliečių vardu kalbą pasakys įžymus katalikas, Baltimorės miesto Mayoras Thomas D'Alesandro. Lietuviškai kalbėti yra pakviesti gerb. Juozas Kajeckas ir kun. Juozas Gedra. Pulkininkas kapelionas kun. Kazimieras Keidošius atkalbės maldą prieš šventimo iškilmes.

Dienos Paradas

Dienos iškilmių pirmininkas ir apeigų vedėjas yra adv. Tomas Marcinkevičius. Visi Baltimorės lietuviai yra kviečiami dalyvauti paradoje. Pulkininkas Ričardas O'Connell, gydytojų Bučnių švogeris, ir paulius Burke, abudu prityrę vyrai, rūpinasi dienos parada. Prasidės nuo Lietuvių svetainės, Hollins ir Parkin St. Dalyviai yra prašomi susirinkti 1 val. po pietų. Pradės maršuoti 2 val. po pietų. Dešimts benų yra pasamdytų, ir, kaip girdėti, užims visą valandą paradui praeiti pro mūsų bažnyčią. Kaip parados, taip iškilmių bus traukiami judami paveikslai. Apeigos įvyks ant gatvės prieš bažnyčią. Garsiakalbiai bus įrengti, kad būtų galima visiems girdėti kalbas ir giesmes. Šventimo apeigos užsibaigs palaiminimu švč. Sakramento bažnyčioje. Celebrantas bus patsai vyskupas. Iškilmių programa yra spausdinama. Ši bus pasiųstą visiems parapijiečiams ir sekmadienį dalinama visiems svečiams. Galima tik pasakyti, kad daug darbo, daug rūpesčio ir daug pasišventimo buvo įdėto, kad šios iškilmės būtų atmintinos mūsų lietuvių gyvenime. Manoma, bus galima plačiau parašyti apie tai ateinantį penktadienį. Susidomėję visi laukia garbingos dienos.

NUOTRUPOS

Kareivių Motinų Dr-ja rengia pagerbimo puotą visiems kariams, kurie buvo atleisti iš karo tarnybos nuo pereitos panašios puotos. Ponia Anelė Miliauskienė, dr-jos pirmininkė, ir jos padėjėjos yra nusistatę, nežiūrint dabartinio brangumo, kad puota išreikštų mūsų džiaugsmą ir dėkingumą tiems jaunuoliams ir mergaitėms, kurie pasišventusiai atliko savo prievoles. Puota įvyks Lietuvių Svetainėje, sekmadienį, spalių 5 d. Ne kariai yra prašomi įsigyti bilietus anksti.

Šeštadienį, rugsėjo 20 d., Lietuvių Atletų kambariuose įvyko įvesdinimas naujų valdybų Vyrų Legijonierių ir moterų ir mergaičių padėjėjų grupių — Lietuvių Amerikos Legiono Posto 154. Klebonas kun. dr. Mendelis oficialiai įpareigotas posto kapelionu. Naujas komandierius yra Jonas Bush, Washington Blvd. Linkime naujoms valdyboms geriausio pasisekimo.

Ketvirtadienį, rugsėjo 18 d. kun. Antanas Dubinskas atnašavo gedulingas mišias už vėlę Jurgio Ulčinskio, per daugelį metų gyvenusio N. Caroline g-vės. Senukas turėjo arti 80 metų amžiaus. Paliko žmoną ir suaugusią šeimą. Lai ilsisi Viešpaties ramybėje.

Kalėdojimas, metinis mūsų parapijiečių lankymas, prasidės trečiadienį, spalių 1 d. Tą popietį ir vakarą mūsų kunigai, jei ne lis, aplankys lietuvius gyvenančius Curtis Bay ir Belair Road miesto dalyse.

Mokyklos vaikučiai dėkoja mūsų klebonui už leidimą naudoti naujai įrengtą žaidimų kambarį mokyklos kieme. Ten galima pastebėti būsimus čampionus Ping-pong ir kitų žinomų žaidimų.

Pradedant naujus veikimo metus, kun. dr. Mendelis pakvietė Misijonierius Tėvus Juozapiečius, kurie darbuojasi vien tarp juodžių čia Amerikoje, kad perstatytų savo reikalus lietuviams sekmadienį, svetimtaučiams maldininkams pirmadienį ir antradienį, rugsėjo 21-23 dd. Girdėjau, kad surinkta aukų virš $1,000.00.

Mūsų kunigai užsakė bažnyčioje, kad nuo Naujų Metų pasiųsta lietuviams kunigams karo pabėgėliams Romoje daugiau negu $2,500 mišių intencijų. Lietuvių Kolegijos rektorius kun. L. Tulaba labai dėkoja mūsų kunigams ir visiems gailestingiems žmonėms, kurie siunčia jiems mišių aukas, nes tai yra jų vienintelis būdas pragyvenimo.

Jaunimo Klūbo nariai turėjo gražų išvažiavimą ir pasilinksėjo 21 d. Diena buvo tikrai paminimą miške, sekmadienį, rugrinkta, nė šilta nė šalta ir nelijo.

Juozas Kasinskas
Inc.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.
Patarnavimas Dieną ir Naktį.

Albert R. Barker
Pirmiau — Pope Optical Co.
Kada Jums reikalingi akiniai leiskite mums išegzaminuoti akis ir pritaikinti akinius. Mes padarome dirbtinas akis.
Room 206
Tel. 6-1944
207 PARK BUILDING
Worcester, Mass.
275 Main St., Webster, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — O. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. 6th St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — B. Cūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 1864-W
Iždininkė — Ona Staniuliūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas—Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

MŪSŲ
TIESIOGINIS MORTGYČIŲ SUMAŽINIMO PLANAS

Tai yra paprastas, sumažinta kaina namams mortgyčių — panaujinimo planas.

Jei jūs planuojate pirkti namą ar atnaujinti dabar turimą mortgyčių, mes su malonumu ir be jokių Jums abligacijų išaiškinsime visas smulkmenas. Pašaukite SOUth Boston 0379

MT. WASHINGTON CO-OPERATIVE BANK
430 BROADWAY • SOUTH BOSTON

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1870.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	$5.00	Amerikoje metams	$5.00
Domestic once per week yearly	$3.00	Vieną kart savaitėje metams	$3.00
Foreign yearly	$5.50	Užsieny metams	$5.50
Foreign once per week yearly	$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	$3.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.

Telephone SOUth Boston 2680

Dėlko Rusija Širsta?

Ligi šiol Maskvos valdovai šaipėsi: demokratija tūpčioja ant vietos — dar blogiau: kaip Leninas pasakė: "vieną žingsnį pirmyn, du atgal" — o komunizmas tik ryja riebius kąsnelius, ir nėra kas jį sustabdo. Yra ko iš demokratijos šaipytis. Tačiau ir demokratijoj atsirado žmogus, kurs privertė Kremlių nebe šaipytis, o susirūpinti ir koliotis. Tas žmogus tai Jungtinių Valstybių Departamento Sekretorius bei Premijeras — George Marshall. Kad suprastume jo diplomatinį žygdarbį, reikia geriau susipažinti su U. N. — Suvienytų Tautų organizacija.

U. N. organizacija dvilypė: 55-kių Tautų Sąjunga (General U. N. Assembly) ir 11-kos stambesnių valstybių Sąjunga (U. N. Security Council). Ši pastaroji pastoviai pasėdžiauja, o General Assembly tik retkarčiais susirenka. Suprantama, kad Assembly, dėl daug didesnio tautų sąstato, turi didesnį autoritetą. Security Council turėjo nelaimės įterpti į savo konstituciją tą nelemtą "veto", kurs kadaise pražudė Lenkijos valstybę. Tą "veto" bei protesto teisę Rusija tiek išnaudoja, kad visuose taikos ir tvarkos sumanymuose savo protestu Gromyko suardo geriausius Vakarinių Sąjungininkų norus. Kas tik netarnauja Rusijos interesams, tam Maskva stato "veto". Gi Sovietijos interesai yra toki, kokių civilizuotas pasaulis negali priimti, nes dabartnieji Rusijos valdovai siekia pavergti visą Europą, įvedant ten komunistinę tvarką. Kad tas įvyktų, bolševikai nori ko ilgiausiai palaikyti skurdą ir netvarką, nes tik tokiose sąlygose komunizmas gali veistis. Tuo būdu, Security Council — Saugumo Taryba — per tiek laiko negalėjo nieko nuveikti. O tuo tarpu Europos padėtis kasdien eina blogyn. Reikia kas nors daryti. Taigi Marshallas sugalvojo šitokį planą: Kadangi General Assembly neturi "veto", tai reikia sudaryti iš jos narių nuolatinę komisiją, kuri kontroliuotų Security Council'io darbus ir kiekvieną nereikalingą "veto" didžiuma savo balsų panaikintų. Tuo būdu iš Rusijos būtų atimta galimybė sabotažuoti visus naudingus sumanymus, kurie privestų Europą prie atsistatymo, taikos, tvarkos ir laisvės.

Tad suprantama, kodėl Maskvos diktatoriai taip įniršo, ir jų atstovas Višinskij pasirodė, anot vieno laikraščio, bačkiniu bolševikų kalbėtoju. Jis prikišo vakariečiams, ypač Amerikai ir Anglijai, kaip tik tuos pačius darbus, kokiais bolševikai pasižymi: ardymą vienybės, imperializmą, nešvarią propagandą, palaikymą kariuomenės kitose šalyse, kišimąsi į kitų tautų vidaus reikalus, ruošimą dirvos naujajam karui ir tt. ir t. t.

Amerikiečiai skaito Višinskio kalbą ir neberanda žodžių savo nuostabai išreikšti. Hitleris buvo meisteris, bet čia Višinskio genijalumas meluoti jau perėjo ribas ir — įžengė į beprotystę.

Višinskio išsišokimas atsiekė kaip tik priešingą tikslą. Jis stojo pasaulio teisman kaip bolševikų advokatas, bet užuot laimėti, jis išvilko aikštėn jų dorovinį, protinį ir diplomatinį bankrotą.

K.

Kristaus Šviesoje

Aštuonioliktasis sekmadienis po Sekminių (Rugsėjo 28)

EVANGELIJA: Mato 9, 1-8

Anuo metu: Jėzus, įsėdęs į laivelį, jis persiyrė ir atvyko į savo miestą. Štai atnešta pas jį stabo ištiktas žmogus, paguldytas patale. Jėzus, matydamas jų tikėjimą, tarė stabo ištiktajam: Pasitikėk, sūnau, tavo nuodėmės tau atleistos. Bet štai kai kurie Rašto žinovai kalbėjo sau vieni: Tas piktžodžiauja. Jėzus, matydamas jų mintis, tarė: Kam jūs manote pikta savo širdyje? Kas pigiau sakyti: Tavo nuodėmės tau atleistos, ar sakyti: Kelkis ir vaikščiok? Bet kad žinotumėte žmogaus Sūnų turint žemėje galios atleisti nuodėmes, — tuomet jis tarė stabo ištiktajam: Kelkis, imk savo patalą ir eik į savo namus. Tas atsikėlė ir nuėjo į savo namus. Matydamos tai minios, bijojo ir garbino Dievą, kurs buvo davęs žmonėms tokios galios.

LEKCIJA: Šv. Povilo Apaštalo laiško Korintiečiams (I Kor. 1, 4-8)

Broliai: Aš visuomet dėkoju mano Dievui dėl jūsų už Dievo malonę, kuri jums suteikia Jėzuje Kristuje, kad jame jūs pasidarėte turtingi visakuo, visokiu mokslu ir visokiu žinojimu, nes liudijimas apie Kristų sustiprėjo jumyse, taip kad jums netrūksta jokios malonės, ir jūs laukiate apsireiškimo mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus, kurs ir sutvirtins jus iki galui, taip kad jūs būsite be kaltės mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimo dieną.

KELIASI DRĄSIEJI

KELIONĖJ

Kas keliauja, tas ir griūva. Negriūva tik tas, kas nebejuda, kurio akys amžiams užmerktos...

Žmogus yra didis keliauninkas. Vos pradėjo valdyti kojytes, jis pradeda savo kelionę aplink kėdę, stalą, vėliau išdrįsta leistis kelionėn aplink kambarį, aplink namus... Ir kiekvienam naujam žygy jis atranda tiek daug naujo. Kiekvienas vabzdys jam toks įdomus, kiekviena gėlė tokia nauja, o automobilis — tikras stebuklas.

Plėsdamas savo kelionės ratą, žmogus nekartą užkliūva ir parpuola, kartais net susižeidžia. Ir vis dėlto rytojaus dieną keliasi jis iš naujo ir leidžiasi kelionėn, atsimindamas žaizdą — atsargumo mokytoją.

Keliauja žmogus paprastai ne vienas. Su juo eina eilės. Žengdamas priekin, neiškenčia nepastūmęs ar nenuskriaudęs savo kaimyno. Taip įvyksta peštynių, nesusipratimų, barnių, bylų... Čia ir suklumpa žmogus savo širdyje: jis suklumpa Dievo akivaizdoje, nes ar nepasakyta: "Mylėsi savo artimą..." Lygiai suklumpa ir užgautasis, kuris atsisukęs atsilygina dvigubai skaudžiau. Taip auga suklupimas iš abiejų pusių, kaip sniego gniužalas, ritinamas čia vieno, čia kito.

PRIE KATEDROS DURŲ

Suprantama ir žmogiška yra suklupti, bet dar žmogiškiau suklupus atsikelti. Jei kas turėjo drąsos kitą užgauti, turi išdrįsti jam atleisti ir jo atleidimo paprašyti. Jei kas turėjo nelaimės kitą nuskriausti, turi rasti progą skriaudą atitaisyti. Jei kas besikeldamas didybėn nusigrįžo nuo Dievo, tenebijo į Jį grįžti...

Kur Šiandien Didžiausioji Pasaulio Moralinė Jėga?

— Niekšybės po idealų skraiste. — "Dangaus ir pragaro kova". — Šventojo Sosto moralinis ir politinis autoritetas. — Nekrikščioniški ir antikrikščioniški atstovai. — Ką užmiršo Hitleris? — Šventa Sosto Tautinės Lietuvių Delegatūros prasmė.

Šiemet rugsėjo 27 d. sueina lygiai 20 metų, kai buvo pasirašytas Lietuvos konkordatas su Šv. Sostu. Šia proga kreipiame skaitytojų dėmesį į turiningą K. Veržiko straipsnį. **Red.**

Du paskutinieji pasauliniai karai ir po ju sekusieji ir dabar dar tebesiplečią įvykiai labai pakirto žmonių moralę ir pasitikėjimą vienų kitais. Tatai labai žymu ūkiškuose dalykuose, o politikoje, ypačiai tarptautinėje, tatai įgauna negirdėtai šlykščias formas. Iškilmingai duotojo garbės žodžio nesilaikymas, beatodairinis sutarčių laužymas, begėdiškas žmonių apgaudinėjimas įvairiomis deklaracijomis — pažadais, tautų valios klastojimas, nekaltų žmonių taikos metu kankinimas ir žudymas pasidarė tokiais dalykais, kurie jau ir mažų vaikų nebestebina. Ir visos tos niekšybės daromos žmoniškumo ir laisvės vardu.

Iš tikrųjų argi buvo kada nors pasaulio istorijoje kitas toks laikotarpis, kada didžiausieji viso žemės rutulio diplomatai nuolat ir nuolat rinktųsi į krūvą ir daugiau apie nieką nekalbėtų, kaip tik apie taiką, apie laisvę, apie išlaisvinimą, apie teisingą ir amžiną taiką ir drauge tuo pačiu laiku dėtųsi tokie dalykai, kaip ką tik minėjau.

Šv. Tėvas Pijus XI, kuriam esant Apašt. Soste buvo pasirašytas Lietuvos konkordatas su Vatikanu.

Nelengva betgi atsikelti suklupus, nes žaizdos kliudo ir drąsos stinga. Paprašyti atleidimo, prisipažinti klydus Dievui ir žmonėms, reikia pirmiausia mokėt nuoširdžiai tarti: mea culpa (mano kaltybė). **O tam reikia drąsos! Reikia tapti mažu, tik mažu tapdamas žmoguș darosi didelis.** Niekad negali suklupęs atsikelti, neturėdamas drąsos prisipažinti bloga padaręs. Užsigindamas jis apgaudinėja ir save, ir kitus. Argi ne juokinga matyti parpuolusį klane ir tvirtinantį, kad jis guli patale?

Suklupusio atsitiesimas eina tik per nužemintą prisipažinimą.

Hebbel'io "Nibelungų giesmėj" vaizduojamos žuvusio didvyrio Zygfrido laidotuvės. Velionis iškilmingai nešamas į katedrą, kurios durys dar tebėra uždaros. Pabeldus į duris, bažnyčioj esąs kunigas klausia:

— Kas beldžiasi?

— Niderlandų karalius, turįs tiek karūnų, kiek pirštų.

— Tokio aš nepažįstu — atsako kunigas, kuris girdi vėl beldžiant ir klausia: "Kas beldžiasi?"

— Žemės didvyris, turįs tiek pasižymėjimo ženklų, kiek dantų.

— Tokio aš nepažįstu — atsiliepia balsas bažnyčioj. — "Kas beldžiasi?" Pagaliau pasigirsta atsakymas:

— Tavo brolis Zygfridas, turįs tiek nuodėmių, kiek galvos plaukų.

— Atidarykit duris! — Taip liko jis įleistas bažnyčion.

Suklupusiam svarbu ne karūnos ir ne pasižymėjimo ženklai, o prisipažinimas ir atleidimas: "Kelkis..." **G.**

nuolat rinktųsi į krūvą ir daugiau apie nieką nekalbėtų, kaip tik apie taiką, apie laisvę, apie išlaisvinimą, apie teisingą ir amžiną taiką ir drauge tuo pačiu laiku dėtųsi tokie dalykai, kaip ką tik minėjau.

Būtų galima tikrai kristi į juodžiausią pesimizmą ir pranašauti pasauliui katastrofą, jeigu nematytume, kad yra dar daug pasaulyje jėgų, kurios lėtai, bet nepalaužiamai rikiuojasi kovoti teisybės ir moralės pusėje. Šiandien, kaip vaizdžiai (nors ir visai kita proga) pasakė kan. F. Kapočius,

"kovoja visas dangus ir visas pragaras".

Žinoma, ne mano uždavinys ir ne mano kompetencija kalbėti čia apie tai, kas yra dangus ir kas pragaras, kas moralu ar nemoralu. Du dalyku betgi norėčiau teigti. Dauguma žmonių, ypačiai politiku, tikina (ką jie iš tikrųjų mano — tai kitas dalykas), kad viskas, ką jie daro, yra pagrįsta dangiškai skaisčia morale. Tai viena. Kita gi vertus, fizinė ir moralinė jėga dažniausia nesutampa tame pačiame (fiziniame ar valstybiniame) kūne. Ir neretas atsitikimas istorijoje, kad moralinė jėga po ilgų kovų nugali daug už save stipresnę fizinę jėgą.

Viena labai didelių, o gal net pati didžiausioji pasaulio moralinė jėga šiuo laiku yra

Šventasis Sostas Vatikano valstybėje.

Nėra abejonės, kad pasaulyje yra dar daug kitokių religinių ir antireliginio pobūdžio junginių, kurių moralinės reikšmės niekas negalėtų nei paneigti nei nuvertinti. Romos katalikai savo **skaičiumi** nėra taip pat kitų religijų pirmoje eilėje. Pirmoje eilėje yra Azijos religijos žmonės (Budos, Konfucijaus pasekėjai, taoistai ir kt.). Jų priskaitoma apie 400 milijonų. Tik po jų eina 350 milijonų katalikų. Toliau 260 milijonų mahometonų. Dar toliau 200 milijonų hinduistų.

Tęsinys 4-tame pusl.

PARTIZANAI

APYSAKA

Parašė

Jonas Kmitas

XXII.

Nepageidaujamas, Bet Lauktas Svečias

Komisaras įtartinai apsidairė. Atrodė neramiai, net piktai susijaudinęs.

— Sveikos, ponios. Aš čia girdėjau vyrišką balsą.

Eugenija vos susivaldė nesudrebėjus. Prisivertė linksmai nusijuokti.

— Tovarišč komisaras tur būt smarkiai susijaudinęs, kad vaizduotė taip karštligingai dirba.

— Čia ne vaizduotė, poniute. Čia vyro balsas. Ar vėl tas detektyvas čia atsivilko?

— Ha! ha! ha! — jau nemelagingai nusikvatojo Eugenija. — Ar gi aš jį priimčiau ir dar nuo jūs paslėpčiau? Juk atsimenat, kiek pasibiaurėjimo jis mums tuomet įvarė. Pagaliau, galite pats pažiūrėti, ar miegamajam kambary kas yra pasislėpęs.

Eugenija tyčia padarė tą pasiūlymą ir pabrėžė "miegamąjį" kambarį, manydama, kad apsimetęs mandagumu čekistas neišdrįs ten įeiti. Ir vėl, Andriukas, išgirdęs jų kalbą, žinos kaip pasielgti. Eugenija atspėjo. Pochotinas lyg sudvejojo, bet, pažvelgęs į Aldoną, susivaldė ir — nėjo pažiūrėti.

— Tikiu tamstos žodžiams, bet ar gi mano ausys taip apgaudinėtų? Tai, rodos, buvo vyro balsas.

— A! — Eugenija lyg ką atsiminė. — Dabar suprantu. Tai mudvi su Aldonuke kalbėjome apie tą juokingą storžievį šnipą ir atėjo noras tą žmogutį pamėgdžioti. O ji, žinote, kartais gali storu balsu kalbėti. Ar ne, Aldonuke?

— Taip, tetyte, — atsakė storu, beveik vyrišku balsu Aldona.

— Taigi matote, tovarišč komisare.

Pochotinas pažvelgė į Aldoną ir visas sutirpo. Koks jis asilas! Nugi jo ausyse per dienas ir naktis skamba gilus, krūtininis Aldonos kontralto. Kaip gi jis nedasiprotėjo ir savo kvailu įtarimu padarė tokią neskanią mužikišką sceną. Kiek sarmatos! Reikia tą kaip nors užglostyti, atsiprašyti.

— Šimtą kartų atsiprašau! Tur būt tie nervai. Tikras vargas, kai jie ima išdykauti.

— Aš gi sakiau, kad tovarišč komisaras labai susijaudinęs. Kas atsitiko? — susirūpino Eugenija.

Nežiūrint blaškaus susijaudinimo, Pochotinas pastebėjo, kad Eugenija primygtinai jį tovariščiu vadina. Tur būt nori kokios malonės. Ha! malonės... Ne Eugenija jam dabar rūpi. Kaip saugiai pasigriebti Aldoną — štai koks vienintelis jo uždavinys. Eugenija tesižino. Bet, dėl visa ko, reikia ir jai bent kalbėje kiek malonumo daryti, tovariščiu pavadinti.

— Taip, tovarišč perkalbėtoja, gyvenimas pilnas rūpesčių. Bet rūpestis rūpesčiui nelygus. Kai tikrų vargų nėra, tai ir mažmožiai mus jaudina, bet kai gyvybės ar mirties klausimas stoja prieš akis, ot tuomet tai yra kuo susirūpinti.

— Ar gi tovariščiui komisarui toks klausimas būtų iškilęs? Juk jūs esate gyvybės ir mirties valdovai. Tai gal ne jūs pačių, bet kitų žmonių gyvybės klausimas jums taip rūpi?

— Ot, ot, poniute, taip ir yra. Jūs puikiai atspėjote. Jūs gal tik vienintelė mūsų padėtį atjaučiate. Visi kiti tiesiog budeliais mus skaito. Gi tikrenybėje mes turim jautrią širtį, bet nėra progos širdžiai pasireikšti. Mus varžo valstybės įstatymai. Jie teisingi, nes reikia gi revoliucijos laimėjimai apdrausti. Bet jie ir žiaurūs. Revoliucija tai tarsi operacija: ji skaudi, bet grąžina organizmui sveikatą. Mes esame lyg kokie chirurgai — turime votį išpjauti. Operacijos metu ligonis chirurgą keikia, bet paskui jam dėkoja.

— Taip, tai taip. Tačiau jeigu ligonis operasijos nereikalingas? Jeigu chirurgas, nepadaręs tikslios diagnozės, vien tik tam sveiką žmogų supjausto, kad išbandytų savo rankos tikrumą, ar peilio aštrumą? Ar — dar blogiau — kad už operaciją gautų gausiai užmokėti? O gal ir esama tokių chirurgų, kurie operuoja visai be reikalo, kad paskui pasigirtų, jog operacija puikiai pavyko, bet — pacijentas pasimirė? Ir — jeigu operacija daroma ne vienam kuriam žmogui, bet visai tautai? Ir tautos liga glūdi vien chirurgų vaizduotėj?

— Perdrąsiai kalbate, tovarišč perkalbėtoja. Bet aš šiuo atveju nebūsiu kietas valdžios pareigūnas, kurs už tokius žodžius kaip tiktai turėtų padaryti tamstai operaciją. Aš noriu parodyti, kad Sovietų komisaro krūtinėj plaka gera mylinti širdis.

— Aš nėkiek neabejoju, kad komisarai myli taip vadinamą gražiąją lytį, ypač jei tos lyties atstovės yra tokios, į kurias malonu pažiūrėti.

Pasirodo, kad Eugenija ne malonės laukia, tik pati komisarą puola. Jos pastaba buvo labai taiki, nes Pochotinas kaip tik tuo momentu buvo metęs į Aldoną karštą žvilgsnį. Aldona paraudo. Pochotinas sumišo ir matomai supyko, bet susiprato, kad bus geriau kol kas susivaldyti. Už drąsią kalbą Eugenija paskui atsakys — čeka tuo reikalu apsirūpins. Jam reikia gaut Aldoną kiek galima taikingu būdu, be triukšmo, kad atrodytų, jog ji gera valia nori būti jo žmona. Tai sunkus užsimojimas, nes pavydūs draugai čekistai būtinai užsispirs iš jo rankų mergina išplėšti. Tad reikia įsigyti jos palankumą. Gi geriausias tam būdas — pasirodyti Aldonos akyse tikru džentelmenu. Jis ne toks kaip kiti storžieviai komisarai: pamato moterį ir tuojau ją gyviuliškai puola. Mužikai! Galvijai! Jis gali būt širdyje žiaurus, bet išoriniai kultūringas. Pagaliau, jos tarsi peliukės, vis vien jo rankose. Net katinas, peliukę pagavęs, pirmiau pažaidžia, paskui suėda. Kuomi jis už katiną prastesnis? Nuo tos minties Pochotino pyktis visai atslūgo. Jis plačiai nusišypsojo.

(Bus daugiau)

Kur Šiandien Didžiausioji Pasaulio Moralinė Jėga?

Pradžia 3-čiame pusl.

Pagaliau eina kitos tikybos — protestantai, pravoslavai ir kt. Tačiau nė viena iš kitų tikybų neturi tokios centralizuotos ir drausmingos organizacijos, kaip Romos katalikai. Tai ir yra viena priežasčių (kitų priežasčių neliečiu— tai nepriklauso šio straipsnio rėmams).

Iš istorijos žinome, kad moralinis Šventojo Sosto autoritetas ne visada buvo vienodoje aukštumoje. Savaime suprantama, tokio klausimo įvertinimas daug priklauso nuo vertintojo religinio nusistatymo arba, apskritai, vienokio ar kitokio nusiteikimo. Faktas gi lieka faktu, kad nekatalikiškos, net gi

nekrikščioniškos ir antikrikščioniškos valstybės skiria savo atstovus prie Vatikano.

Štai karo pradžioje dauguma valstybių, išskyrus Sovietų Sąjungą ir Šiaurės Amerikos Jungtines Valstybes, turėjo prie Vatikano savo atstovus. Čia buvo atstovas protestantiškos Anglijos, nekrikščioniškos Japonijos ir antikrikščioniškojo Trečiojo Reicho. Kad Sovietų Sąjungos nebuvo, tai suprantama. Bet gi visai suprantama taip pat tai, kad ir prezidentas Rooseveltas pasiuntė savo **asmenišką** atstovą prie Vatikano, kurio neatšaukė ir prezidentas Trumanas, nepaisant kai kurių net ir griežtų prieštaravimų iš kai kurių Amerikos politikų pusės. Čia klausimą nulemia tas argumentas, kad šiuo laiku Šventasis Tėvas didžiausia moralinė galybė visame pasaulyje ir artimas kontaktas su Vatikanu yra būtinas, kad ir stipriausiai pasaulio valstybei, jei ji nori aktyviai ir sekmingai dalyvauti tarptautinėje politikoje.

Vatikanas, kaip ir kitos suverenės valstybės, palaiko diplomatinius ryšius su kitomis valstybėmis, siųsdamas savo ir priimdamas kitų kraštų atstovus. Šiuo laiku prie Vatikano yra apie 35 atstovai. Su musulmonų kraštais Vatikanas ryšių nepalaiko.

Svarbi Vatikano institucija yra vadinamieji

konkordatai,

t. y., sutartys su kitų kraštų vyriausybėmis. Konkordatų tikslas palengvinti tos valstybės piliečiams katalikams sutvarkyti savo santykius su savo vyriausybe. Tai yra labai svarus įrankis katalikų įtakai padidinti. Todėl ne visos valstybės vienodai į juos žiūri ir nevienodai greit tokias sutartis pasirašo. Istorijoje jau yra žinomi atsitikimai, kad valstybių vyriausybės ne tik nepasirašo konkordatų, bet paskelbia katalikų įtakai griežtą kovą. Tuo yra pagarsėjusi Vokietija. Vieną kartą

kovojo Bismarckas, antrąjį — Hitleris.

Abu žiauriai pralaimėjo. Pralaimėjęs kovą (istorijoje žinomą "Kulturkampf'o" vardu) Bismarckas buvo įspėjęs savo palikuonis su katalikais ir žydais nekovoti. Yra žinoma Bismarcko ciniškas posakis "Knoblauch und Weihrauch soll man fur immer in Ruhe lassen" (lietuviškai: "cibulį ir šventąjį smilkalą reikia galutinai palikti ramybėje"). Adolfas užmiršo senio Otto (Bismarcko) patarimą ir todėl baigė savo dienas visai kitaip, negu Bismarckas. Nors Šventasis Sostas svarbiausia rūpinasi tikinčiųjų sielų išganymu, bet tatai neišvengiamai reikalauja ir gan didelės, labai sudėtingos diplomatinės akcijos. Ypačiai akivaizdoje kurių nors politinių sukrėtimų ar kitokių persitvarkymų kitose pasaulio valstybėse, kai tai vienaip ar kitaip paliečia tikinčiųjų interesus.

Po Pijaus XI mirties, Šventojo Sosto valdovu tapo kardinolas Pacelli pasirinkęs vardą:

Pijus XII.

Jo laikotarpis sutapo su didžiausiomis pasaulio politinėmis ir karo audromis. Katalikų Bažnyčiai krito smūgis po smūgio. Pirmasis smūgis, žinoma, buvo antikrikščioniškas Vokietijos Reichas. Toliau, katalikybės toliausieji avanpostai rytų Europoje, Lietuva ir Lenkija, pavergiamos tai antikrikščioniškų nacių, tai didžiausiųjų bet kokios religijos naikintojų komunistų. Daugelis kitų Europos katalikiškų kraštų, jų tarpe ir Prancūzija, nacių paminti. Tiesa, Petain bažnyčios autoritetą Prancūzijoje pakelia, bet vėl gaunasi neigiamumai. Petain ryšys su naciais kenkia ir Bažnyčios orumui.

Ir antrasis karas pasibaigė, bet gi bažnyčios Galvos rūpesčiai nesibaigė. Jie padidėjo, ir kova pasunkėjo. Lenkijos ir Lietuvos katalikai ne tik dvasiniai, bet ir fiziniai pašėlusiu tempu naikinami. Komunistai ir kituose kraštuose tebereizgia savo antireliginį tinklą.

Šitos kovos mus, lietuvius, be abejonės, labai artimai liečia. Visus tikinčiuosius lietuvius tatai tiesioginiai liečia, kaip tų kovų dalyvius. Visą gi kitą lietuvių tautą tatai liečia taip pat labai opiai ir aktualiai. Juk negali būti abejonės, ką Šv. Sostas remia, žinoma, jam galimomis ir tinkamomis priemonėmis. Tos priemonės gi, kaip jau minėjau, yra ir gali būti tik labai nematomos. Jos gali būti tik tiek viešai matomos, kiek tatai neišeina iš tikinčiųjų lietuvių globojimo ribų.

Taip tuos reikalus suprantant, tad ir norisi daryti, išvadą, kad Šv. Sosto tautinės Lietuvių delegatūros įsteigimas yra pirmaeilės reikšmės įvykis pokariniame lietuvių tautos gyvenime, o svarbiausia — kovoje dėl laisvės ir ateities. To įvykio svarbą dar labiau išryškina tas faktas, kad šiandien net nepriklausomos ir labai didelės bei galingos valstybės (kaip US) ne religiniais, bet politiniais sumetimais siekia kuo didžiausio kontakto su Vatikanu. Tatai rodo taip pat, kad ir šių dienų galiūnai negali atsisakyti minties, jog lemiamą vaidmenį gali vaidinti ne tik ginklų, bet ir moralinė pajėga. O kai kada ji gal net daugiau kaip ginklo pajėga.

Šitokios situacijos akivaizdoje yra aišku, kad Šv. Sosto tautinio lietuvių delegato vaidmuo ir atsakomybė prieš mūsų tautą yra ir didelė ir svari. Žinoma, šios institucijos galvos darbas negali reikštis kuriais pigiais efektais ar kokiais propagandinio pobūdžio mostais. Bet jau atliktas darbas duoda pagrindo tikėti, kad iš pat pradžių jo įžiebtos viltys nebuvo nei tuščios nei perdėtos. Tą pasitikėjimą dar labiau sustiprina faktas, kad to delegato vaidmenyje matome kan. F. Kapočių. Jį, kaip tikrą lietuvį, nepalaužiamos dvasios ir energijos žmogų, pažįsta visi kauniečiai: ir tie, kurie lankė bažnyčias ir kurie jų nelankė. Jį pažįsta dauguma lietuviškos visuomenės iš laisvosios tėvynės laikų. Tad turime nuoširdžiai palinkėti Jo Prakilnybei Šv. Sosto tautiniam lietuvių delegatui kan. Kapočiui sėkmės atlikti tai, ko iš jo šiandien tikisi išvargusi mūsų tauta.

Kazys Veržikas

Prancūzų Laikraštis Apie Lietuvą

Dusyk per mėnesį išeinantis Henri de Chambon redaguojamas prancūzų žurnalas "Revue parlamentare" kiekvie n a m e numeryje skelbia išsamią lietuviškosios bylos dokumentaciją. Balandžio 15 d. nr. jis įsidėjo VLIKo pirmininko raštą JTO gen. sekretoriui dėl DP, gegužės 1 d. — plačią, beveik trijų didelių puslapių dabartinės Lietuvos padėties apžvalgą, birželio 1 d. pranešimą apie į Sibirą išvežtuosius lietuvius, tarp jų liudijimą apie buvusio Lietuvos prezidento Aleksandro Stulginskio mirtį ir mirties aplinkybes. Liepos 1 d. "Revue parlamentaire" persispausdino Amerikos Lietuvių Tarybos raštą anuometiniam Jungtinių Valstybių pasekretoriui Dean Acheson, o rugpiūčio 1 d. persispausdino iš britų "Times" eilės britų politikų bei parlamentarų pasirašytą atvirą laišką dėl dėl Baltijos valstybių. Tasai laiškas baigiamas tokiais žodžiais: "Pripažinus Etiopijos prijungimą prie Italijos šiame krašte (Didžiojoj Britanijoj) buvo kilę daug aistros. Baltijos tautos gi daug kultūringesnės už etiopus. O jos žiauriai kenčia. Nejaugi šiandien pripažinsim tai, ką pasmerkėm prieš 10 metų".

Tas pats prancūzų laikraštis rašo, jog pavasarį Kanados prancūziškame laikraštyje 'Le Droit' garsus Kanados teisininkas, Ottawos katalikų universiteto profesorius T. Greenwood apeliuoja į pasaulio sąžinę, opiniją ir diplomatiją, ragindamas susirūpinti Baltijos valstybių likimu. Straipsnio pabaigoje prof. Greenwood rašo: "Kadaise pasaulis Baltijos kraštų nepriklausomybę pripažino oficialiais ir iškilmingais aktais. Panašiais aktais dabar jis privalo fiksuoti jų likimą plačiuose tarptautinio teisingumo rėmuose".

Tame pačiame numeryje "Revue parlementaire" paduoda vieno ką tik iš tėvynės atbėgusio lenko pasakojimą, kuriame sakoma, kad "rusų galia Lenkijoj neribota. Jie daro ką nori. Visi Baltijos valstybių piliečiai, buvę Lenkijoj, surankioti ir išvežti. Jie tariamai buvo repatrijuoti, bet ligi šiol iš jų nėra gauta jokių žinių, kurios tai patvirtintų".

St. Devenis.

Žalia Girelė

Žalia girelė jau geltonuoja,
Mano širdelė jau markatnuoja,
Oi lilia lilia, oi lilia lilia
Mano širdelė jau markatnuoja.
Žada tėvelis mane išduoti,
Už seno našlio mane išleisti,
Oi lilia lilia ir tt.

O aš mergelė nenor tekėti,
Savo bernelio dar palukėsiu...
Lūkėk nelūkėjus, tu jo nelūkėsi,
Nebent tik vardą jo atminėsi..

Tavo bernelis aukštam kalnely,
Guli už laisvę tėvų šalelės...

Mes patys galime pasirinkti altorių, ant kurio aukosimės — ant savimylos ar ant Dievo ir artimo meilės altoriaus.

Fr. Ozanam.

UŽDYKA JUMS

VIENA EKSTRA VALANDA MIEGO!

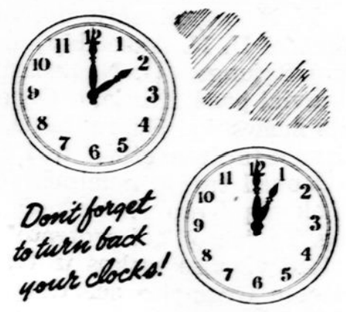

Kada jūs suksite savo laikrodį nuo Daylight Saving Time į Eastern Standard Time, jūs gausite vieną valandą ekstra miego.

Kalbant apie miegą, ateina mintis apie akis, **kad jos pasilsi tik tada, kada miega!** Reikia pasakyti, kad akių musulai, išėmus širdies, jie dirba sunkiausia iš viso kūno muskulų.

Užtai apdrausk brangias akis su gera šviesa, dabar!

Šį rudenį mes vėl pradedame ilgas, tamsias ir nobodžias dienas. Boston Edison Shops siūlo didelį ir platų geriausių lempų pasirinkimą, specialiai padarytų, kad apdraudus jūsų akis... lempos padarytos, kurios turi **Certified Lamp Makers** užkabą.

Lempos, kurios gavo pripažinimą ir dovaną CLM tag. Šios lempos yra padarytos iš geriausio materijolo ir pritaikintos jūsų akims.

Pamatę jas jūs išsirinksite šias CLM lempas be jokio dvejojimo. Reikia pasakyti, kad šios lempos yra vienos iš geriausių išdirbyščių. Dabar jų galima gauti visokio dydžio ir rūšių. Jos padarytos, kad tiktų kiekvieniems namams. Jų yra pastatomų ant grindų ir stalo. Taipgi yra specialiai padarytų, kurios galima prikabinti prie sienos.

Malonėkite atsiminti, kad Jūs esate arti Edison Shop. Taigi prašome užeiti ir pamatyti didelį naujų CLM lempų eksplanatą. Taipgi, nepamirškite nusipirkti visokio dydžio bulbų!

BOSTON **EDISON** COMPANY

Havanos Įdomybės Ir Įvairybės

— Ispanijos markyzų kaulai. — Bažnyčia, kurioj slėpėsi Kūbos prezidentas. — Baskų kunigo simpatijos Lietuvai. — Didžiausia pasauly priėmimų salė su 57 pėdų stovyla. — Cigarų fabrike ir romo pilstytuvėj. — Baisioji ispanų pilis.— Tortūrų ir egzekucijų kambarys.

DIDŽIAUSIS KŪBOS DIENRAŠTIS

Su vienu Kūbos laikraštininku pasileidome lankyti žymesnes Havanos vietas. Užeiname į "Diario de la Marinos" pastatą, užimantį visą bloką. Šimtą metų gyvuojąs dienraštis, katalikų redaguojamas, didžiausias Kūboje. Prie jo nuolat dirba 811 žmonių.

VYSKUPO SUDŪLĖJĘS KŪNAS

Didelio įspūdžio daro Šv. Dvasios bažnyčia. Senelis jos sargas atveda mus prie tokios mūrinio "šulinio" bažnyčios kampe. Čionai, ant žemės guli sudūlėjusio vieno iš pirmųjų jų vyskupų palaikai, su drabužių liekanom, kaip buvo palaidotas. Po stiklu taip aiškiai matosi. Veda mus į rūsį po altoriumi. Ant lentynos sudėta kaukuolių gabalai, kaulų. Mums aiškina:

— Tai liekanos buvusių Ispanijos markyzų, kunigaikštienių.

Kokios tos liekanos skurdžios! Iš garsiųjų vardų tik saujelė pelenų belikę.

— Ši bažnyčia iki paskutinių dienų turėjo prieglaudos (asilium) teisę: jei į ją įbėgo nusikaltėlis, negalėjo jo išimti persekiotojai. Čia kurį laiką buvo pasislėpęs ir dabartinis prezidentas: Ramon Grau San Martin. Nuo persekiojančios jį priešingų pažiūrų valdovo rankos besislėpdamas jisai kurį laiką išgyveno... bokšte!

SUSITINKU BASKŲ KUNIGĄ

Mano bičiulis — Kūbos žurnalistas Friguls, kilęs iš mišrios šeimos: motina kūbietė, tėvas ispanas. Taip, kad jisai nejučiomis nutraukė į ispanų pasiuntinybę. Čia kaip tik buvo priėmimas kokio tai generolo ir mes patekome prie skanaus vaišių stalo. Tarp svečių sutikau ir baskų kilmės kunigą Pablo de Lete. Dabar jisai yra Kūbos Katalikų Akcijos generalis patarėjas jaunimo sekcijoje. Džiaugėsi augančiu skaičiumi organizuoto jaunimo.

— O kaip baskai nusistatę Franko atžvilgiu?

— Visaip, vieni jo šaininkai, kiti — priešai. Aš, — kalbėjo tasai baskų kunigas, — giliai užjaučiu okupuotą Lietuvą. Visi baskai užjaučia, nes ir baskai, ir lietuviai norime laisvės.

Vėliau tasai mano pažintasai laikraštininkas pasakojo, kad tas baskų kunigas Franco nemėgsta.

AUTOMOBILIU PO HAVANĄ

Su grupe turistų, vadovo globoje lankome Havanos miesto įdomybes. Automobiliu pravažiuojame apirusias liekanas senos, senos sienos aplink miestą. Ilgiau sustojame seimo rūmuose — kapitoliume. Yra ko pažiūrėti, nes pastatymas kaštavo 17 milijonų dolerių. Salėse lubos išpuoštos rozetėmis su milžiniško dydžio lapais, padarytais iš aukso liedinio. Kūba turi apie 60 rūšių marmuro ir visos jos panaudotos šio pastato statybai. Priėmimų salė esanti didžiausia visame pasaulyje, turi 400 pėdų ilgio, su Florencijos stiliaus lubomis. Jos viduryje pastatyta Kūbą vaizduojanti statula, turinti 57 pėdas aukščio ir sverianti 49 tonus. Vidury salės po stiklu buvo spindis deimantas, nuo kurio matuojamos visos distancijos Kūboje. Tą deimantą kažkas prisitaikęs pavogė. Kadangi tai visame krašte žinomas deimantas, jo negalėjo nei viso parduoti, nei supiaustyti savęs neišduodamas; vagis jį nesenai grąžino prezidentui.

— Kodėl čia, mieste visi langai geležinėmis grotomis išpinti? — klausia pitsburgietė vadovo.

— Karštas klimatas, ir nakčia laikoma langus atvirus, taigi grotos — kad vagys neįlįstų.

Los Angeles, Cal., lėktuvuose patarnautojos maitina bananomis devynes bezdžiones, vežamas iš Siam į Cincinnati, Ohio, Zoologijos muziejų.

Nepaprastas paukštis — Šį nepaprastą paukštį sugavo viename kieme Chicagoje. Jis turi 5-colių kaklą, šviesiai ir tamsiai rudai taškuotas plunksnas ir sparnus raudonomis ir mėlynomis dėmėmis. Pažymėtina, kad jis turi pagal savo didumo nepaprastai ilgus nagus. Nežino kokios jis yra rūšies.

GRAŽIAUSIA KŪBOS BAŽNYČIA

Būdami Havanoje nepamirškite aplankyti Pasigailėjimo (de Merced) bažnyčios. Tai gražiausia Kūboje, vietinių dailininkų ir italų bei ispanų išpuošta. Vien lubos pieštos septynerius metus. Liurdo koplyčioje uolos sudarytos iš koralo akmens. Šv. Panelė Stulpinė (Our Lady of the Pillar) — gryno sidabro ir aukso. Altoriuje, kur yra pirmųjų amžių kankinės Šv. Floros relikvijos, kaip gyva iš vaško padaryta šventoji, su tokia baisiai kraujuojančia žaizda kakle.

Senutė jau Havanos katedra. Joje apie šimtmetį gulėjo Kolumbo palaikai, vėliau perkelti į Ispaniją. Dabar katedra valstybės lėšomis remontuojama.

NUOSTABAUS GROŽIO KAPINĖS

Havanos kapinės — savo garsumu bus bene antros pasaulyje (taip mums vadovas aiškino, pirmąją vietą užleisdamas Italijos Genuai). Marmuras, iš užsienio importuotas. Meniškos stovylos, gausiai išklota marmuro plytomis. Jau toks vidutiniškos išvaizdos antkapis kaštuojąs apie 12,000 dolerių, o yra vienas kaštuojąs 150,000, kitas — 75,000 dolerių, o pažiūrėjus — rodos, nieko ypatingo. Brangu net ir mirti Kūboje.

CIGARŲ FABRIKE

Kūba garsi savo cigarais. Aplankome vieną tabako fabriką — garsųjį 'Corona". Prie durų, kaip Carmen operoj, būrys linksmų darbininkių. Viduje— ištisas muziejus: kaip tabaką vartojo indėnai (prie nosies pridėję dvišaką tabako stiebą per jį traukdami dūmus), — kaip dabar auginamas. Darbininkės dėsto plonyčius kaip šilkas, gelsvus tabako lapus, vikriu rankos mostu išplėšdamos lapo gyslas, o vyrai darbininkai paėmę pluoštą lapų suspaudžia ir atsargiai vienu, geriausiu, apvynioja, galus lygiai nupiaudami ir padarydami cigarą. Jie taip įgudę, kad cigarai išeina lygūs, kaip tik išlysti per skylutę, lentelėje jiems paliktą.

ROMO FABRIKE

Pasukame ir į romo fabriką — pilstytuvę. Patalpos užstatytos milžiniškais bosais, kiti net po 4500 galionų talpos. Turi fabrikas net 68 metų senumo romo. Kadangi Kūba turi daug bananų, tai pradėjo gaminti romą iš jų. Toks skaidrus, kaip vanduo. Tame "Trokadero" fabrike, įskaitant ir jo laikomas cukrinių nendrių plantacijas, dirba apie 7,000 žmonių.

Turistus susodino už stalų ir pradėjo pilstyti iš įvairių butelių. Aš nuėjau sau vienas fabriko apžiūrinėti.

— Kodėl jūs negeriate, ar Jūsų tikyba draudžia? — paklausė vadovas pamatęs vieną išsiskyrusį.

— Ne tas, aš tik esu pasiryžęs būti abstinentu.

Bet man krito į mintį vadovo suminėjimas tikybos. Jis jau daug metų praleidžia kasdien su turistais ir žino, kad gal vienintelė jėga, kuri žmogui padeda save sukontroliuoliuoti net ir tada, kai niekas iš pažįstamų nematys, yra tikyba.

ISPANŲ PILYJE

Tratėdamas motorinis laivas perkėlė per siaurą jūros ruožą į salą priešais Havanos miestą. Čia, ant aukštų kalvų, dvi didžiulės akmens pilys sumūrytos. Viėna — ištiso kilometro (5/8 mylios) ilgio. Antra — ties pat įėjimu į uostą, garsioji Morro pilis, 1630 metais ispanų baigta statyti, prieš piratus. Ji iškilusi net 120 pėdų virš jūros paviršiaus. Statytojui ispanai davė 500 vergų, be specialių įrankių, ir jie išmūrijo šį amžiais išliksiantį pastatą, sukilodami sunkiausias uolas. Tik bolševikų Rusija dabar tokius statybos metodus tepraktikuoja — vergų darbą. Artėjant prie pilies vadovas parodo "nubaustą patranką" — įkastą iki pusės į žemes, tik laibasis galas su ugnį spiaudžiusiomis žiotimis kyšo. Esą, ispanai turėjo paprotį: jei patranka bešaudant kaip nors užmušdavo savą kareivį, būdavo sudaromas tribunolas, kurs arba ją "išteisindavo", arba "nubausdavo" — įkasti.

KARO ORKESTRAS TIES PREZIDENTO RŪMAIS

Mes stovime pakiliai toje pilyje ir matome kitoje sąsiaurio pusėje stilinguosius prezidento rūmus. Girdisi karinio orkestro garsai: šiandieną naujasis popiežiaus atstovas įteikia valstybės prezidentui savo paskyrimo raštus ir jį lydi garbės sargyba.

KUR PATRIOTUS RYKLIAI DRASKĖ

Saulei kepinant, slapstydamiesi šešėliuose, kopiame aukštyn į pilies mūrus. Sienos — nežmoniško storio. Antai, geležies grotų durimis uždarytas urvas, einąs žemyn.

— Per šią angą ispanai vesdavo Kūbos patrijotus, sukilėlius rykliams suėsti, — pasakoja vadovas.

EGZEKUCIJŲ RŪSYJE

Drėgnais koridoriais įeiname į storomis sienomis apverstą, mūro lubomis apgaubtą egzekucijų kambarį. Čia ispanai nusikaltėlius žudė. Statula pavaizduoja ekzekucijos aktą: prie kėdės pririštos kojos, per krūtinę apjuostu diržu pritvirtintas visas žmogus, gerklė apjuosiama virve (ar diržu), kurį iš užpakalio pagaliu — sraigtu — budelis taip greit ir kietai susuka, kad žudomasis ūmai netekęs, sąmonės užduseęs, o gal ir su nutrauktais kaklo raiščiais, miršta. Budeliai buvo savanoriai iš pačių pasmerktųjų. Už kiekvieną egzekuciją jiems nuimdavo po trejetą kalėjimo metų ir numesdavo 17 aukso pinigų. Prieš egzekuciją budelis atsiprašydavo aukos:

— Atleiski, ne aš, o įstatymas gyvybę jums atima.

MIRTININKŲ KAMBARYS

Čia pat laukdavo padėtas lentų karstas. Egzekucijos metu paskutinei paguodai prie mirštančio buvo leidžiama stovėti kunigui. Paliai sienas egzekucijų kambaryje — buvo aukštai įmūrytos geležies štangos, ant kurių pakabindavo už rankų tardomuosius, o už kojų tempdavo. Šalymais — aukščiau — mirtininkų kambarys, kurs buvo paverčiamas lyg koplyčia, nes prieš pasmerktojo mirtį jo dvasiniam suraminimui kunigas ateidavo Mišių kasdieną laikyti.

VIENUTĖS IR ISPANŲ VYNO RŪSYS

Koridoriais paliai pilies mūrus eidami matome vienutes, kur ispanai prie sienos prirakindavo tuos, kuriuos laikė pavojingiausiais. Čia vėl vienutė, medžio durimis, su menka ventiliacija, kur kalinys troškuly ir karšty beveik iki mirties prakaituodamas išsekdavo. O čia vėl ilgas, lyg rūsys, su didžiuliais molio indais, kur ispanai vyną laikė. Visiems įgulos nariams jis buvo prieinamas: gerk kada nori ir kiek nori.

Dr. J. Prunskis.

Žvilgsnis Į Antrąjį Internacionalą

Socializmas iki pirmojo pasaulinio karo su savo kovos šūkiais ir pažadais buvo daugely kraštų pasidaręs gana populiarus. Tačiau kai iš jo išsirito komunizmas ir praktiškame gyvenime parodė savo tikrąjį veidą, buvo pirmasis didysis socialistų partijos susikompromitavimas.

Esmėje tos dvi partijos turi tuos pačius pasaulėžiūros pagrindus: abi remiasi tomis pačiomis marksistinėmis teorijomis, tos pačios pažiūros į materialistinę žmonijos istorijos raidą, abi skelbia klasių kovą, abi stengiasi pašalinti religiją iš gyvenimo ir tt. Tik metodo klausimai jas išskyrė. Tačiau gyvenime visvien jos jaučiasi esančios dvi sesės, tik viena jų laiko save praktiškesne, o antrąją laiko kvailesniais, labiau teoretikais. Kai reikia, jos moka ir susijungti, ar bent savo veikimą derinti. Pavyzdžiui, Vokietijos rusų zonoje atsirado bendra iš komunistų ir socialistų Vienybės Partija, o gi Prancūzijoje po šio karo socialistų partijos suvažiavime buvo nutarta eiti į sudaromą Prancūzijos vyriausybę ir ją remti tik tokią, kurioje dirbs ir komunistai. Panašiai daro ir Italijos socialistai. Pagaliau, pati Prancūzijos komunistų partija išaugo daugiausiai iš socialistų partijos žmonių. Už tat ši labai sumažėjo. Ir visur kitur matome, kaip komunistų partija sau narius dažniausiai gauna iš socialistų. Jiems socialistų partija būna lyg ir pradžios mokykla, iš kurios vėliau pereina į aukštesnę. Dėlto pasaulio viešumoje vis labiau pradedama šias dvi partijas gretinti.

Gyvenimas parodė, kad užėmus kurį kraštą bolševikams, socialistai pasidaro ištikimiausi jų talkininkai. Pavyzdžiui rusiškiems bolševikams užėmus Lietuvą, lietuviai socialistai beveik visi metėsi jų tarnybon, ir tik jais bolševikai pasitikėjo — bent pradžioje. Prisimename, kaip tais metais Jonas Šliupas jaudinosi, kad jo "pažangieji" taip susiteršė tautos akyse, ir "savuosius" tramdydavo susilaikyti ir nuo antireliginio veikimo, nes dabar, sakydavo jis, tik tokiu veikimu pūstumėm į bolševikų dūdą. Tačiau išskyrus nedidelę saujalę inteligentų ir senųjų vadų, šiaip visi Lietuvos socialistai nuriedėjo į komunistų balas.

To pasėkoje kai kurie "išlikusieji" jų bando pritraukti naujų žmonių ir organizuoja naujais pavadinimais politinius sąjūdžius, nes socializmas, matyt, ir jiems patiems jau atrodo susibankrutavusiu. Žinoma, šiek tiek atsiranda sekėjų, tačiau tie žmonės, arčiau į juos pažvelgus, dažniausiai šliejasi prie tokių sąjūdžių ne dėl pasaulėžiūros patrauklumo ,kurios jie aiškiai ir neskelbia, o tik dažniausiai pateisinti psichologiškai savo nuotaikas ir tokiu tūpčiojimu vis tik turėti visuomeninę atramą. Anaiptol nepastebėsi jų tarpe nuotaikų kovoti dėl mažojo žmogaus teisių, dėl visuotino socialinio teisingumo, kaip turėtum laukti iš tokių. Tačiau jų vertinimas savo ateities ir jų teisių atkurtoje Lietuvoje rodo juokingai plačius užsimojimus.

Antrojo internacionalo (socialistų) bankrotas stipriai jaučiamas visuose kraštuose. Žmonės pastebi, kad su kitais politiniais sąjūdžiais yra tikresni keliai kovai dėl socialinio teisingumo ir demokratinių laisvių. Griuvus hitlerizmui, kai kas manė, kad dabar Vokietijoje, tame pramonės krašte, turės pirmaujantį pasisekimą socialistai. Kur tau! Visokiuose rinkimuose pasirodė stipriausia ir vis labiau pasitikėjimą įgyjanti Krikščioniškoji Socialinė Unija.

Socialistai gelbėdamiesi bando keisti savo programą, net savo organizacijos pobūdį. Štai, šių metų rugpiūčio mėn. 23 d. suvažiavę visų vakarinių Vokietijos zonų socialistų vadai aiškiai pasisakė, kad "reikia pasenusias marksizmo teorijas peržiūrėti ir pakeisti materijalistinį istorijos supratimą, nes tas daro partiją atsilikusią nuo gyvenimo".

Kai kurios tautos nusivylusios socializmu ir iš baimės komunizmo metėsi į kitą kraštutinumą — fašizmą. Tačiau po visų klaidų ir tragiškų lūžių, šiuo metu visur pastebimas ieškojimas kelių su krikščioniško teisingumo pagrindais ar bent jam artimų formų.

Jeronimas Ž.

Meilė pridengia nuodėmių daugybę. **Šv. Paulius.**

BALF METINIS SEIMAS

BALF Direktorių Tarybos nutarimu, Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo metinis seimas įvyks 1947 m. lapkričio - November 5-6 d.d., Hotel New Yorker, New Yorke.

Visi BALF skyriai yra prašomi ruoštis metiniam seimui. Geriausias pasiruošimas būtų pravedimas BALF vajaus visu pajėgumu ir išrinkimas savo atstovų seiman.

Seimo darbotvarkė bus pranešta vėliau. Viešbutyje yra rezervuotas ribotas kambarių kiekis. Norintieji turėti viešbutyje kambarius, prašomi iš anksto pranešti BALF raštinėn, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Kun. Dr. J. B. Koncius,
BALF Pirmininkas
Nora Gugienė, BALF Sekretorė.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Lietuvos Pranciškonai Persikėlė Į Savo Naująjį Vienuolyną, Kennebunkport, Maine

Rugsėjo 21 d. Mount St. Francis, Greene, vienuolyne kažkoks kraustymasis, atsisveikinimas ir išvažiavimas. Kelet, metų kartu gyvenusių vienuolių, staiga didesnė jų dalis atsiskiria ir išvyksta. Kažkaip liūdna ir gaila skirtis, bet vienuolis seka Dievo valią ir ją vykdo. Važiuojame pora valandų gražiais Maine keliais ir džiaugiamės nepaprastu rudens gražumu, nes jis čia iš tikrųjų poetiškas. Sustojome pas kleboną pasiskolinti kryžiaus procesijai, nes esame naujakuriai ir visko stokuojame. Užvažiavome pas Pranciškonus prancūzus, kurie 15 mylių tolume gyvena nuo mūsų vienuolyno. Jų studentų choras su keleta tėvų atvažiavo giedoti.

11:30 val. jau buvome prie mūsų vienuolyno vartų. Minios vietinių žmonių susirinko pasitikti naujų gyventojų: vieni iš pamaldumo, kiti iš žingeidumo, nes daugumoje protestantai, o be to, pakol gyveno ponas, niekas negalėjo įeiti vidun, o dabar atsivėrė durys. Sensacija! Jau iš ankščiau atvažiavęs kun. M. Kazėnas, šv. Kazimiero parapijos klebonas, Pittsburghe, priėmė Tėvus Pranciškonus, kaip kad priėmė pačioje pradžioje prieš 6 metus Pittsburghe. Jis nufilmavo visas ingreso apeigas. Buvo taipgi atvažiavę ir Lewistono, Me., lietuviai pasitikti Pranciškonų. Gražiai ir įspūdingai atėjome procesijoje iki būsimojo vienuolyno durų. Čionai Campbell sūnus įteikė Tėv. Provincijolui Justinui Vaškiui, O.F.M. namų raktus. Atsivėrus durims, visi suėjome į koplyčią ir tuojau prasidėjo iškilmingos šv. Mišios. Tai buvo pirmoji šv. mišių auka tame name, kurią atnašavo Provincijolas kun. Justinas Vaškys, asistuočjant kun. Juvenaliui Liaubai, O.F.M. ir kun. Modestui Stepaičiui, O. F. M. Ceremonijų Magistras kun. Bernardinas Grauslys, O. F. M. Choras labai gražiai išpildė šv. Bazilijaus mišias, moderniškiausiais vargonais, ten savininko jau įrengtais, pritariant. Celebrantas Prov. kun. Justinas Vaškys pasakė jausmingą pamokslą lietuvių ir anglų kalbomis.

Tyliai, be jokių iškilmių, Tėvai Pranciškonai pradėjo gyventi naujame vienuolyne. Visos iškilmės ir namo šventinimas įvyks sekančiais metais vasarą, kada bus įrengta koplyčia ir milijonieriaus puikus namas bus paverstas kukliu vienuolynu su paprastomis vienuoliškomis cėlėmis pagal šv. Pranciškaus neturto mylėtojo dvasią.

Naująją šeimyną sudaro: Provincijolas Tėv. Justinas Vaškys, Tėv. Benvenutas Ramanauskas (dabar kelionėje iš Italijos), Tėv. Bernardinas Grauslys, Tėv. Viktoras Gidžiūnas, Tėv. Petras Baniūnas, Tėv. Barnabas Mikalauskas ir brolis Pranciškus Laurynas.

W. J. Chisholm
GRABORIUS
"Asmeniškas Patarnavimas"
331 Smith St.,
PROVIDENCE, R. I.
Telephone:
Ofiso: Dexter 1952
Namų: Pl. 6286

Bronius P. Bartkevičius

KĄ MES TURIM JUMS

* **Didžiausį pasirinkimą visokių kailinių**
* **Vėliausios mados kailinius**
* **Geriausius kailinius už žemiausias kainas**
* **Geriausius kailinių rinkinius visoje Naujoje Anglijoje**
* **18 metų patyrimą kailinių išdirbystės**
* **Patyrusius Expertus kailinių taisyme**
* **Gvarantuotą darbą už pigiausią kainą**
* **Senus kailinius išmainome į naujus**
* **Nuoširdų Lietuvišką Patarnavimą.**

Yarris'
FURRIERS
735 No. Main Street
(Netoli Ames Street), Montello, Mass.
Tel. Brockton 8-1246

Kun. L. J. Voicekauskas,
Dievo Motinos Sopulingos lietuvių parapijos klebonas, Kearny, N. J., mini savo 30 metų kunigavimo sukaktį. Kleb. kun. L. J. Voicekauskas yra LDS ir "Darbininko" rėmėjas. Šių žodžių rašėjui teko kalbėti jo vadovaujamoj parapijoj ir joje dar yra LDS kuopa, kuri labai gražiai gyvavo. Tik pastaraisiais laikais yra susilpnėjusi. Tikimės, kad ji atsigaivins ir veiks, kaip praeityj, kad veikė. Sveikiname kleb. kun. L. J. Voicekauską ir linkime sveikam sulaukti auksinio jubiliejaus.

LEWISTON, ME.

Susirinkimas

LDS 5 kp. susirinkimas įvyks 28 d. rugs. m., 1 val. po pietų, Šv. Juozapo parap. senos mokyklos patalpose. Prašome narius skaitlingai atsilankyti. Atstovės pp. S. Sapranienė ir Anelė Meškunienė išduos raportą iš LDS Seimo, įvykusio rugsėjo 21 ir 22 dd., Providence, R. I.

Valdyba.

Rugsėjo 21 d. įvyko Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo 2 skyriaus piknikas, kuris nebuvo taip sekmingas, kaip tikėtasi. Tačiau pelno vistiek liko. Dainų programą išpildė Šv. Juozapo par. choro grupė, vad. komp. A. J. Aleksiui. Taipgi buvo ir prakalbų. Turiu pasakyti, kad dalyvavusieji buvo patenkinti programa.

Teko kalbėtis su p. D. Morkevičiūte, kuri studijuoja slaugės mokslus Šv. Rapolo ligoninėje, New Haven, Conn. Ji yra gera dainininkė ir turi gerą balsą. Taipgi moka gerai groti vargonais, ir daug kartų teko girdėti ją grojant vargonais ir jos malonų balselį. Dieve, padėk, Dolorosai pasiekti tikslą. Jos tėveliai yra LDS 5 kuopos nariai.

Sekmadienį, rugsėjo 28 d. mūsų parapijos bažnyčioje prasidės 40 Valandų atlaidai.

Teko kalbėtis su kun. A. Gurkliu. Jis sakė, kad atostogas praleido pas savo tėvelius ir po atostogų tęs mokslą. Jonas Gurklys taip pat turėjo atostogas pas savo tėvelius. Jis yra baigęs chemijos inžinieriaus mokslus, ir yra pasiryžęs tęsti mokslus universitete. Taipgi praleido atostogas pas savo tėvelius Edmundas Šambarys, kuris mokinasi TT. Marijonų seminarijoje. Juozas Augys grįžo iš Armijos, užbaigęs savo tarnybą. Jis sieksiąs mokslo. Jonas Girdzijauskas po atostogų išvyko į kolegiją. Jonas Urbonas rašo iš tarnybos, kad patenkintas. Jis dabar randasi Japonijoje.

Mūsų parapijos, taip vadinamas, Švilpukų benas, prie kurio priklauso berniukai ir mergaitės, beveik visur laimi pirmą prizą. Jų vadas yra kun. Vincas Ražaitis.

Šiuo metu mūsų kolonijoje yra daug sergančių žmonių, jaunesnių ir senesnių. Priežastis:— ormo permaina.

Korespondentas.

NORWOOD, MASS.

Iš šios kolonijos LDS seime LDS 3 kuopą atstovavo kleb. kun. F. Norbutas, A. F. Kneižys, Jurgis Versiackas, Ona Pazniokaitė, Ieva Tvaskienė, A. Venskus ir V. J. Kudirka. Taipgi dalyvavo ir mūsų varg. V. Šereika, buvęs "Darbininko" administratorius.

Norwoodiečiai ruošiasi dalyvauti Prelato Dr. K. Urbonavičiaus bankiete, rugsėjo 28 d., Bostone.

Iš Faulkner ligoninės grįžo po operacijos p. Ona Červokienė. Taipgi šią savaitę pasidavė operacijai p. Petronelė Mickunienė, gyv. Winslow Avei. Lnkime ligonėms atgauti stipriausią sveikatą.

Antradienį, rugsėjo 23 d. kleb. kun. F. Norbutas atnašavo šv. mišias už a. a. kun. Stepono P. Kneižio vėlę. Tai buvo pp. B. Chubet'ų auka.

Pereitą šeštadienį, Šv. Jurgio lietuvių par. prasidėjo katekizacijos pamokos vaikučiams. Daug vaikučių susirinko. Mokytojauja Nukryžiuotojo Jėzaus Vienuolyno Seselės.

Šv. Jurgio lietuvių par. bažnyčioje prasidės 40 Valandų atlaidai spalių 3 d.

Į Moterų Sąjungos apkrities suvažiavimą, kuris įvyks sekmadienį, spalių 12 d. vyks pp. Ieva Tvaskienė, A. V. Kneižienė, A. Lyons, E. Novikienė.

Rugsėjo 25 d., po atostogų grįžo Šv. Jono Seminarijon klierikas Antanas P. Kneižys.

PATERSON, N. J.

Pavykęs Piknikas

Rugsėjo 14 d. visų katalikiškų parapijos organizacijų iniciatva turėjom Lindenbergh parke puikų pikniką, kurio pelnas skiriamas naujosios parapijos salės statybos fondui. Gryno pelno gauta net $1120. Šią stambią sumą pavyko realizuoti, nes tiek parapijos organizacijos, tiek pavieniai asmenys nepašykštėjo stambių aukų ir nepagailėjo savo triūso.

Prie pikniko savo darbu prisidėjo ypatingai šie asmenys: — Vincas Chernelis, Antanas Juškaitis, Jurgis Jesulaitis, Wilius Clemis, Harry Hammond, Kazys Jobška, Narinkevičius, Lekavičius, Misiūnas, Macejak, Fr. Mueller, A. Palukaitis, Fr. Andreičikas, Fr. Aleksa, Von Genniken, Norken, V. Yustas, Celencevičius, A. Lapinskas, Glaniauskas, J. Baublis, Marčinskas, B. Baublis, Obelevičienė, Navickienė, Žilienė, Bušniauskienė, Yvoškienė, Glaniauskienė, Stankienė, Norenkevičienė, Usienė, Marcinkevičienė, Matonienė, Obolevičiūtė, Vaičaitytė, Andreičikienė, Justienė ir k.

Visiems aukavusiems ir dirbusiems, taip pat ir visiems atsilankiusiems į pikniką parapijos klebonas kun. Kinta taria nuoširdų ačiū.

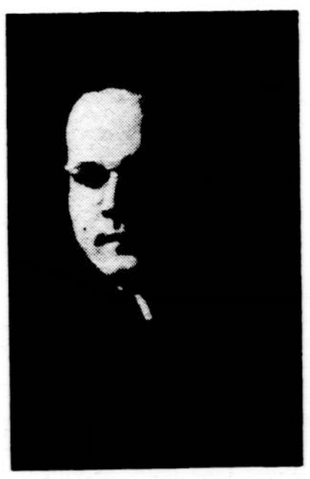

Kun. Domininkas Pocius,
Dievo Motinos Sopulingos lietuvių par., Kearny, N, J., vikaras, paskirtas birželio 14, 1947 m. Jis buvo įšventintas kunigu gegužės 5 d., 1945 m.

Sekmadienį, rugsėjo 28 d., 8 val. rytą, parapijos bažnyčioje bus atnašaujamos šv. mišios abiejų kunigų intencija. 5:30 val. vakare, L.A.P.C. salėje, Kearny, N. J., visos parapijos draugijos ruošia šaunią vakarienę kleb. kun. L. J. Voicekauską ir jo asistentą, kun. D. Pocių pagerbti.

Vakarienės rengimo pirmininke yra p. Alena Jankauskienė. Visi parapijiečiai sveikina savo vadus ir linki Dievo palaimos.

BALFo Veikimas

Mūsų Balfo skyrius išsiuntinėjo laiškus įvairioms miesto formoms ir įtakingesniems pavieniams asmenims, kviesdamas aukoti. Prie laiškų išsiuntimo darbavosi: kun. J. Klumbis, J. Jokubavičius, Motiejus Belch ir Jurgis Linka. Šiuo metu taip pat talpinami Patersono laikraščiuose straipsniai apie Balfą ir apie lietuvių tremtinius. Straipsnius parūpina J. Jokubavičius.

Vyčiai

Patersono Vyčiai rugsėjo 27 d. turės šokius Washington Ballroom, 74 Godwin St. Kalėdoms Vyčiai yra numatę suvaidinti lietuvišką komediją "Biznieriai", parašytą kun. J. Klumbio.

A.S.

HARTFORD, CONN.

Sekmadienį, rugsėjo 28 d. Lietuvių Šalpos komitetas (BALF) ruošia pikniką. Kviečia visus dalyvauti Lietuvių Draugijų Sąryšio parke. Taipgi neužmirškite, kad Lietuvių Šalpos Komisija pardavinėja tikietus dėl $50,00 vertės. Paremkite ir nusipirkite tikietus.

Lietuvių Piliečių nepriklausomas klūbas auga nariais. Daug jaunų vyrų rašosi į jį. Dabar savo nariams pakėlė ligos pašalpą nuo $6.00 iki $8.00. Klūbas pradėjo žiemos sezoną, būtent, šokius nuo rugsėjo 6 d., kurie įvyksta kiekvieną šeštadienį.

A. Sabeika.

YAKAVONIS
Funeral Home
741 No. Main St.
Brockton, Mass.
V. YAKAVONIS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. Brockton 8-1580

E. V. WARABOW
Funeral Service
24 Field St., Brockton, Mass.
Tel. Brockton 2005
1156 Washington St.,
Norwood, Mass.
Tel. Norwood 1503

IŠ BROOKLYN (N. Y.) LIETUVIŲ GYVENIMO

Susirinkimas "Tag Day" Reikalu

Įvykstančiai rinkliavai spalių 2, 3 ir 4 d.d. pasiruošimas varomas visu smarkumu. Komisija turi posėdžius kiekvieną trečiadienį Apreiškimo par. salėje, 8:00 val. vak.

Kad darbas eitų sklandžiai, išrinktas generalis vedėjas J. P. Mačiulis, žinomas visuomenininkas ir nuosavybių pardavėjas, kuris tik rinkliavos reikalais ir rūpinasi, kad ją kuo geriausiai pravedus. Visais reikalais pas jį galima kreiptis: 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV. 8-6203.

Visi lietuviai atjaučią sunkią tremtinių padėtį, kuri diena iš dienos blogėja, o prisiminus kaip arti žiaurioji žiema Europos žmonėms, kurie be rūbų, be batų ir be pakenčiamo valgio, tikrai turėtų sujaudinti kiekvieno širdį ir jie tikrai užsiregistruos rinkėjais šiai didžiajai New Yorko Lietuvių "Tag Day" — Rinkliavai.

Registruotis galima BALF centre, visose klebonijose, klūbuose ir pas daugelį biznierių bei asmenų.

L. Vyčių Suvažiavimas

L. Vyčių N. Y. ir N. J. apskrities suvažiavimas įvyko sekmadienį, rugsėjo 21 d., American Common, New Yorke.

Dalyvavo daug atstovų reprezentuojančių įvairias kuopas.

Susirinkimui vadovavo Ch. Bason — pirm., raštininkavo — H. Pečiuraitė. Padaryta apžvalga apskrities veiklos, išklausytas L. Vyčių seimo raportas, kurį išdavė Ann Klem. Raportai priimti.

Dalyvavo L. Vyčių Centro pirm. Juozas Boley ir pakviestas pasakyti keletą žodžių, nuoširdžiai padėkojo apkričiui už paramą Centrui praeityje, kvietė atstovus ir ateityje sutartinai dirbti savo organizacijai.

Pakvietus suvažiavimo narius padėti New Yorko lietuvių "Tag Day", užsirašė nemažai rinkėjų, nors daugelis jų gyvena New Jersey valstijoje.

Svarstyta kaip galima padėti BALF'ui, nutarta, kad apskrities suruoštų parengimą jo naudai. Išrinkta komisija iš: H. Pečiuraitė, El. Banunaitė, K. Kazlauskas, Al. Mikolaitis ir D. J. Averka.

I.

APREIŠKIMO PARAPIJOJ

Gražioji Apreiškimo par. bažnyčia atnaujinama iš vidaus. Taigi, neužilgo ši bažnyčia bus dar jaukesnė, nes pasižymėję bažnyčių dekoratoriai dirba, o kleb. kun. N. Pakalnio didelis meno pamėgimas ir žinojimas tai užtikrina.

Apsivedė

Praeitą sekmadienį, rugsėjo 21 d. apsivedė mūsų bažnyčioje Eleonora Jecevičiūtė su William Borus.

Jaunoji buvo veikli parapijos jaunimo organizacijoje. Priklausė chorui, sodalietėms ir C.Y.A. Leidžiamojo jaunimo laikraščio "Annunciator" buvo nuolatinė bendradarbė.

Jaunasis yra veiklus Aušros Vartų par. narys, priklausąs prie L. Vyčių 12 kp. ir kitų organizacijų.

K.

ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOJ

Praeitą sekmadienį per visas mišias buvo prašoma parapijiečių paremti įvyksiančią New Yorko lietuvių "Tag Day".

Kurie norėtų ir galėtų šiame kilniame darbe pasidarbuoti, prašome užsiregistruoti klebonijoje ar pas veikėjus.

Choro Praktikos

Orui atvėsus, susirenka beveik visi choristai giedoti bažnyčioje, tad praeito sekmadienio sumos metu giedojimas tikrai buvo gražus.

Parapijos kunigai ir muz. Pr. Dulkė ragina ir prašo visų, kurie gali priklausyti chorui, kad į jį įstoti. Choro praktikos įvyksta kas penktadienį, 8 val. vakare, parapijos salėje. Visi kviečiami atsilankyti.

D.

A. Gumauskas
Generalis Kontraktorius
694 Chalkstone Ave.,
PROVIDENCE, R. I.
Tel. Plantations 0753
Parūpinu planus ir statome naujo stiliaus namus su moderniškais įrengimais. Atliekame visokius darbus namų taisymo.

OCTOBER 4–5, 1947
Hartford, Conn. įvyksta
Naujosios Anglijos L. Vyčių
SUVAŽIAVIMAS
DIENOTVARKĖ:
October 4 — Saturday
Registration at Knights of Lithuania Club Rooms 339 Capitol Avenue, Hartford
8:00 P. M. — Dance at Holy Trinity School Hall Refreshments
October 5 — Sunday
10:00 A. M. — Mass at Holy Trinity Church for the intention of the Knights of Lithuania.
1:30 P. M. — Sessions at Knights of Lithuania Club Rooms
6:30 P. M. — Supper at Holy Trinity School Hall.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Garbinga diena. Rugs. 28 d. yra didžios garbės diena kun. Dr. K. Urbonavičiui ir mūsų lietuviškai visuomenei.

10 v. r., kun. K. Urbonavičius celebruos su asista iškilmingas padėkos šv. mišias, kaip o Monsignoras. Kun. Dr. Jagminas, MIC., pasakys iškilmių pamokslą. Visuomenė padėkos Dievui už įžymų Prelatą Dr. Kazimierą Urbonavičių ir paprašys daugiau Dievo malonių Prelatui, sau ir visuomenei.

6 v. v., Bradford Hotel, Tremont St., Bostone, įvyksta pagarbos, džiaugsmo ir padėkos bankietas. Visi kviečiami, kurie turės bilietą įeiti.

5-ta diena. Spalių mėnesio penktadiena labai svarbi diena Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, W. 5th St., So. Bostone. Tą dieną, 7 v. v. prasidės moterims ir merginoms šv. Misijos. Kviečiamos visos lietuvės moterys ir mokančios lietuviškai merginos atsiminti tą penktą dieną ir įsiūlyti visoms kitoms tą dieną atsiminti.

Sekamą savaitę misijos bus vedamos vyrams; po tam bus misijų savaitė jaunuomenei nesuprantančiai lietuviškai.

Tokių Misijų Dar Nebuvo!

Kam man beeiti į misijas? Juk visuomet tą patį girdi! Nuodėmė, išpažintis, pragaras, dangus... Aš visa tai jau žinau. Tik veltui laiko gaišinimas.

BET ŠĮMET MISIJOS BUS KITOKIOS! Šiemet išgirsi ką nors, ko ar visai nebuvai girdėjęs, ar tik retai kada ir labai mažai. Misionierius žada kalbėti apie tai kas labai labai liečia Jūsų kasdienį gyvenimą. Pamokslai bus labai praktiški, naudingi ir įdomūs.

NEAPLEISK ŠIŲ METŲ MISIJŲ!

Tokių dar nebuvo ir gal greit nebebus!

PICKWICK
Turės Virš Pusės Milijonų Galionų Įtalpos

Didžiausia alaus darykla Pickwick įtaisė aštuonias labai dideles tankas išklotas stiklu po 31,000 galionų. Šias tankas atgabenti iš Milwaukee į Pickwick Ale Broveries, Jamaica Plain ėmė virš mėnesio laiko. Kiekviena tanka sveria virš aštuoniolika tonų. Atgabenimas šių tankų sudarė daug neparankumų, nes jos reikėjo pervešti per tiltus ir patiltes. Vežant tankas New Haven gelžkeliu visą laiką prižiūrėjo šeši eksper-

tai, kad ji būtų tinkamai į vietą pristatyta.

F. W. Haffenreffer pranešimu, ši įstaiga turėjo padidinti tankų kiekį, nes pasidarė didelis Pickwick Ale pareikalavimas. Taigi, dabar ši įmonė turi moderniškiausius alaus pramonės įrengimus. **Skl.**

Keturiolika Metų Lietuvos Operoje

Art. A. Dičiūtė-Trečiokienė

Lietuvos Valstybinė opera prieš karą buvo žinoma kaipo viena iš geriausių operų Europoje. Jos artistai solistai, buvo kviečiami su koncertais į kitas šalis. Toje žymioje Lietuvos operoje artistė **A. Dičiūtė - Trečiokienė** dainavo keturiolika metų, būtent, nuo 1930 iki 1944 metų. Pradėdama nuo paprastesnių iki pirmaeilių vadovaujančių rolių. Ši garsi Europoje artistė yra dainavusi 49 įvairias operų roles - partijas. Nuo 1944 m. būdama tremtyje dainavo alijantų kariams ir pabėgėlių stovyklose. Praeitą birželio mėnesį atvyko Amerikon ir pirmą šioje šaly dainavimo debiutą — bei pasirodymą turės Bostone, "Darbininko" metiniame Koncerte, spalių - Oct. 19 d., 1947, Gavin mokyklos auditorijoje. Tai bus pirma ir neprasta proga Amerikos lietuviams, dainos mėgėjams išgirsti šią Lietuvos dainų karalaitę dainuojant apie gražiai žydėjusią, su garsia senove, o dabar okupanto teriojamą kovojančių partizanų Lietuvą. Todėl broli ir sese, ruoškis į šią meno puotą — "Darbininko" metinį koncertą, spalių 19 d.

Be A. Dičiūtės - Trečiokienės, bus ir kitų žymių dainininkių - muzikių. Atvyksta ir garsus Lawrence Šv. Pranciškaus parapijos vyrų choras vadovaujamas jauno muziko Algio Šimkaus, kurs yra sūnus garsiojo Lietuvos kompozitoriaus Stasio Šimkaus. Turėsime progos jį pamatyti ir jo vadovaujamą chorą išgirsti.

Todėl nieko nelaukę įsigykite tuoj Koncerto bilietus.

Kviesl.

Istorinis Lietuvių Susirinkimas Arkivyskupo Rūmuose

Brighton, Mass. — Ketvirtadienį, rugsėjo 18 d. š. m., J. E. Arkivyskupo Richard J. Cushing, D. D., kvietimu laiškais ir kun. Prano M. Juro pasidarbavimu, Arkivyskupo rezidencijoje dalyvavo būrys lietuvių veikėjų Carney ligoninės statymo reikalu.

J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., plačiai išaiškino susirinkimo tikslą, būtent, kad yra būtinas reikalas sukelti $3,000,000.00 naujų Carney ligoninės namų pastatymui So. Bostone. Jis sakė, kad senieji namai negali ilgiau tarnauti, kaip 5 metus. Ligoninė So. Bostone yra būtinai reikalinga. Ligoninės vadovybė — Seselės vienuolės gali duoti naujų namų pastatymui milijoną dolerių. Trūksta dviejų milijonų, kuriuos turi sukelti So. Bostoniečiai ir apylinkė, kuriems Carney ligoninė tarnauja. Vajus jau seniai pradėtas. Jį vedė susidaręs komitetas, bet jam nepavyko sukelti nei dvidešimtos dalies. Taigi jis, nors ir nenorėdamas, turėjęs paimti fondo vajų į savo rankas.

Jo Ekscelencija priminė susirinkusiems, kad jis pakvietė Nukryžiuotojo Jėzaus Seseles į Brocktoną ir nupirko joms namus. Jos neturėjo užtektinai pinigų už tuos namus užmokėti. Jis pridėjęs, kiek truko, bet lietuviai buvo taip dosnūs, kad į trumpą laiką sudėjo reikalingą sumą ir jam grąžino. Taipgi priminė, kad ir kun. Dr. K. Urbonavičiaus paaukštinimas Prelatu yra visų lietuvių garbei. Kvietė visus lietuvius prisidėti prie Carney ligoninės naujų namų statybos. Jis sakė: "Jūs man dabar pagelbėkite, o aš Jums pagelbėsiu ateityje, kada tik Jums mano pagalba bus reikalinga". Klausė, ar susirinkusieji negalėtų duoti pasižadėjimą kokią nors sumą sukelti.

Dalyvaujantieji lietuviai vienas į kitą pasižiūrėjo, bet nei vienas nenorėjo išsišokti. p. Bernardas Koraitis pareiškė, kad jis turįs p. Lilienthal, I. J. Fox firmos prezidento, čekį $100 sumoje, kaipo auką Carney ligoninės fondui per lietuvių komitetą. Tik po kiek laiko, adv. Jonas J. Grigalus, pasidrąsines, sakė, kad lietuviai gali sukelti $25,000. J. E. arkivyskupas Cushing labai nudžiugo ir pareiškė, kad tai bus geriausias pavyzdys kitoms tautinėms grupėms.

Beje, J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing pareiškė, kad lietuviai, kaipo tautinė grupė, pirmieji yra pakviesti.

Kodėl šis susirinkimas yra istorinis? Todėl, kad pirmą kartą įvyko arkidiecezijos rūmuose ir tame susirinkime buvo vartojama lietuvių ir anglų kalba.

Susirinkime dalyvavo šie lietuviai: kun. Pranas M. Juras, A. F. Kneižys, K. Čibiras, A. Peldžius, S. Griganavičius, adv. Jonas J. Grigalus, J. Strigūnas, Dr. A. L. Kapochy, J. Lekys, adv. K. J. Kalinauskas, M. Venis, Jonas J. Roman, Sr., B. J. Koraitis, A. J. Namaksy, F. A. Zaletskienė, B. Cunienė, Stasys Mockus, L. Švelnis, K. Rusteika, inž. J. Vasys, Dr. Pranas E. Galinis, A. P. Kleponis, P. Žibutytė, A. G. Grabijpliūtė, A. Marksaitė, F. Grendelytė, V. A. Šimkienė, O. Siaurienė, M. K. Gailienė, Ona Ivaškienė, A. Ivaška ir V. Valatka.

Lietuvių Komitetą "Save The Carney" sudaro šie:

Garbės pirmininkas — J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D. **Generalis pirmininkas** — kun. Pranas M. Juras; **generalio pirm. asistentai** — adv. Jonas J. Grigalus ir p. Bronė Cunienė. **Sekretorės** — Felicija Grendelytė ir Anelė Marksaitė. **Iždininkai** — Dr. A. L. Kapochy, A. J. Namaksy ir James Strigunas. **Paminklo Dovanų Komiteto pirmininkas** — Stasys Mockus. **Jo pagelbininkai** — Veronika A. Šimkienė, adv. Juozas Cunys, J. Arlauskas ir Arthur Booth. **Publikacijos pirmininkas** — Antanas F. Kneižys. **Jo pagelbininkai** — A. Peldžius, K. Čibiras, Aleksandras Ivaška, Regina Glineckaitė ir inž. Jonas Vasys. **Kapitonai** — Dr. F. Galinis, J. J. Roman, Sr., Frances Zaletskienė, D. A. Zaletskas, Juozas Matačinskas, S. Kontautas, Ona Ivaškienė, Juozas Casper, M. Venis ir Feliksas A. Zaleskas. **Leitenantai** — S. Griganavičius, Marijona K. Gailienė, K. Šidlauskas, V. Valatka, V. Stakutis, F. Tuleikis, Al. Kleponis, K. Rusteika, B. Korites, S. Mickevičius, L. Švelnis, J. Lekys, V. Balukonis, Ona Siaurienė, Antanina Grabian, B. Kasmauskienė, Eleonora Glineckytė, Mrs. Arthur Booth, Nellie Pečiulis.

J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing, pasibaigus susirinkimui, visus dalyvius apdovanojo dovanėle su savo parašu.

Kaikurie iš dalyvių kartu su arkivyskupu buvo nufotografuoti "Boston Globe" korespondento ir jų vaizdas tilpo tame laikraštyj. Taipgi tilps arkidiecezijos laikraštyj **"Pilot"** ir **"Darbininke".**

Lietuvių komiteto pirmas susirinkimas savo patalpose, būtent, Lietuvos Vyčių kambariuose įvyko ketvirtadienį, rugsėjo 25 d.

Remkite tuos profesijonalus ir biznierius, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

DAKTARAI

SOU 4476
Dr. Joseph F. Antanelis
OPTOMETRISTAS
515 E. Broadway
So. Boston, Mass.
Ofiso Valandos išskyrus Trečiadieniais ir Penktadieniais.
Vakarais Nuo 7 iki 9-tai
Šeštadieniais nuo 2 iki 8-tai.

Tel. SOU 2805
Dr. J. L. Pasakarnis
DR. AMELIA E. RODD
OPTOMETRISTAI
447 Broadway
So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS: —
Nuo 9 ryto iki 12 val. dieną.
Seredomis: —
Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare.

SOU 2712 Res. BIG 9013
Dr. J. C. Seymour
LANDŽIUS
Lietuvis gydytojas ir chirurgas. Naudoja vėliausią X-Ray aparatą
Pritaiko akinius.
534 E. Broadway,
So. Boston, Mass.
Valandos' 2 iki 4 ir 7 iki 8.

Tel. TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 Harvard Street
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

Tel. KENmore 4433
Dr. Albert P. Kiburis
Podiatrist - Chiropodist
107 Massachusetts Avenue
Boston, Mass.
Prieš Mass. Ave. Station
Valandos Šiokiomis Dienomis:
12:30 P. M. — 7:00 P. M.
Valandos Šeštadieniais:
12:30 P. M. — 3:30 P. M.

Geriausias Pasirinkimas
Įvairių degtinių, likerių alaus ir vyno.
Pristatome alų ir degtinę į namus.
Patarnavimas greitas ir mandagus.
T. SULLIVAN, INC.
Petras Jakubėnas, savininkas
323 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. SOU 9772

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir visokiems
Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington, Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Sutvarkymui Mirusių Asmenų Turto
Parsiduoda South Bostono geriausioj gatvėj, prie parko ir netoli jūros, mūrinis 9 šeimų, po 3 kambarius, nesenei ištaisytas namas. Įplaukos: $4170.00, išlaidos su šiluma ir aptarnavimu, bei taxais $3300.00. Kaina: $20,000. Reik įnešti $5000.00. Likusi: morgičius 4%. Kreipkitės pas:
Adv. F. J. Bagočius,
302 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pristatome Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:
BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai.
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas.
Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.
258 West Broadway, South Boston, Mass.

Kailinius Geriausia Pirkti DABAR!

Bernardas Koraitis

I. J. FOX didžiausia moteriškų kailinių firma Amerikoje, pataria Naujosios Anglijos Ponioms ir Panelėms nelaukti žiemos, bet kailinius įsigyti dabar. Dabar pirkdamos turėsite dvigubą naudą: viena, kad pigiau pirksite, o antra, tai rasite labai platų elegantiškų kailinių pasirinkimą, 1948 metų madų. Mūsų krautuvėje yra pasirinkimas nuo mažiausio iki didžiausio saizo. Kainos labai prieinamos, išlygos nepaprastai geros. Kailinius galite įsigyti su labai mažu depozitu, o likusį balansą mokėti sulik Jums pačioms leidžiamų sąlygų.

SENUS KAILINIUS IŠMAINOME Į NAUJUS, arba permodeliuojame. Kam vilkėti senus ir nudėvėtus kailinius, kada galite gauti už senus gerą nuolaidą, o už naujus pigiai mokėti? Ateikite į mūsų krautuvę įsitikinti. Atėjusios visuomet reikalaukite, kad Jums patarnautų šios krautuvės lietuvis atstovas **Bernardas Koraitis,** kuris yra kailinių ekspertas ir žinovas. Per jį kailinius pirkdamos sutaupysite extra 10 nuošimčių.

F. J. FOX
America's Largest Furrier
411 WASHINGTON STREET
BOSTON, MASS.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

Reikalinga Batų Dirbėjai
kurie yra patyrę vartoti dvigubą adatą—Vampers, reikia patyrusių prie dvigubos adatos prie visokių darbų, Stitchers, Under Trimmers, Viršutinių Stitcherių ir Russet taisytojų. Darbas pastovus, geras atlyginimas. **French Shriner & Urner Shoe Mfg.,** 443 Albany St., Boston, LIB. 2483. (16-to-3)

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

MUZIKA
THREE ARTS STUDIO
Balso - Iškalbos - Piano
P-lė Amelia Tataronaitė, turinti Master of Arts in music laipsnį duoda dainavimo ir piano lekcijas. Josios mokykla yra pripažinta veteranų mokinimui. Dėl informacijų telefonuokite ar rašykite:
480 BOYLSTON ST., BOSTON
KENmore 3571
40 CONCORD AVE.,
Cambridge 38, Mass.
Tel. Eliot 8222.

Res. Sou. 3729 Sou 4618
Lithuanian Furniture Co.

MOVERS — Insured and Bonded
Local & Long Distance Moving
326 - 328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Kas norite įsigyti Saulėtoje Californijoje Namus ar kitas nuosavybes kreipkitės pas:
CHAS. LUKSIS
Realstatininkas
710 N. Van Ness Ave.,
Hollywood 38, Calif.

So. Boston Furniture Co.
Matrasai naujai perdirbami.
Kainos pranešama iš anksto.
Jūsų kreditas geras.
Pristatymas skubus.
380½ West Broadway,
Tel. SOU 2758

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius-Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta —
838 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai Ir Balsamuotojai.
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia Šermenims Dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

Literatūra

Bernardas Brazdžionis

Be Motinos Tėvynės

Malda

O Dieve Tėve mūsų, mes skurdūs kaip našlaičiai,
Be motinos tėvynės, be žemės, be namų,
Rasa savo malonės mūs krūtines palaistyk,
Suspaustas juodo vargo, nelaimių ir skausmų.

Pavargo mūsų kojos, pavargo mūsų širdys
Be Nemuno pakrančių, be tėviškės kelių,
Kaip paukščius be pastogės Tu glauski mus ir šildyk
Ir širdžiai negailėki ramybės spindulių.

Juodam varge paskendus ir mūsų žemė rauda
Ir mūsų brolių dienos ir mūs tėvų kapai —
Už Tavo vardą tremia, už Tavo maldą šaudo,
Nutilo jau vargonai, nebeskamba varpai...

O Dieve Tėve mūsų, globoki mūs tėvynę
Ir naują laisvės rytą uždek jos danguje,
Tėvų gimtojon žemėn tegrįžta vėl tremtiniai,
Kur teka amžių kraujas, kur šaukia Baltija.

Už Jūrių Marių

(Skiriu mielajam Pr. Gudui)

Už jūrių marių, už mėlynųjų,
kur didis kraštas kaip varis tviska,
kur kyla rūmai, nei aleliuja,
kur biznis zuja,
ir aukso ūkas užtvino viską:
ant kranto stovi tu, mano Drauge,
aušros pašvaistėj, kaip sapno vaidas,
siunti man šypsnį, nei brangią naugę,
per gelmę baugią,
ir aušta sieloj man balso aidas.
Tai Tavo balsas širdyj vibruoja —
šviesios jaunystės jautri dainužė;
ir sklinda džiaugsmo banga su juoju —
aušra rytojui,
ir kelia galvas žiedai palūžę.
O, kaip norėčiau ištiesti ranką
ir Tavo delną paliest, kaip šventą!
Bet okeanas — jis neišsenka
ir viltį menką —
atgal tą norą išmes į krantą...
Ir, gal būt, niekad nebteks mum, Broli,
šioj Dievo žemėj arti sueiti,
nes pavydieji mus vergia toliai,
sargai baisuoliai,
pilyj besergstą užkeiktą kraitį...

M. Vaitkus.

Kelheim, 1947-VI-28.

Įsigyk Angliškai-Lietuvišką Žodyną

English-Lithuanian Dictionary

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra kiekvienam reikalingas. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes Jums siūlome bargeną — atiduodame už $3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, tik įdėk į konvertą kuponą su $3.00, ir tuojaus gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:
DARBININKAS
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siunčiame $..... ir prašome atsiųsti mums Angliškai - Lietuvišką Žodyną.

Vardas .....

Adresas .....

RICE FOR THE STARVING

American Red Cross Photo

Rice donated by the Philippine Relief and Rehabilitation Administration is delivered by two American Red Cross representatives to some almost-forgotten heroes of the resistance, a tribe of starving Negritos in the hills 75 miles north of Manila. Head man "Major" Kudaro Laxamana (in sun helmet) attained the rank of Honorary Lieutenant Colonel, U. S. Army, during the war. He helped save the lives of 11 American refugees.

Bulviakasis Suvalkijoje

Lietuvių Rašytojai Vokietijoje

Lietuviai rašytojai prieš karą jau buvo beveik prisiviję kitų tautų literatūrą. Ypačiai poezijoje. 1940 metų okupacija vienu rankos mostu rašytojus nutildė. Ką jie buvo dirbę, ką buvo rašę, kol laisvi ir gyveno nepriklausomoje valstybėje, — tai buvo niekinama ir draudžiama. Buvo įsakyta rašyti pagal sovietinį pavyzdį, ypačiai garbinti bolševikų vadus. Lietuvių tautos garbei — lietuvių rašytojų šeima tokių persimetėlių ir pataikūnų nedavė net pilnos dešimties savo narių. Su jais nuėjo tik L. Gira, P. Cvirka ir Salomėja Nėris — visi trys šiandien jau mirę. Paskutinioji suspėjo ir savo atgailos ženklu palikti. Beliko bolševikam pataikauti tik menkesnės eilės rašytojai — Venclova, Marcinkevičius, Čiurlionienė, Jonas Šimkus.

Vokiečiam lietuvių literatūra taip pat nebuvo pageidaujama. Pirmaisiais okupacijos metais Lietuvoje buvo tikra lietuviškos knygos draudimo gadynė. Daugumas prašymų knygom leisti buvo atmesta. Neleido net populiariausio lietuvių poeto Maironio. Rašytojų Draugijos veikla uždrausta ir sugrūsta į pogrindį. Su kitais kultūros ir mokslo vyrais eilė ir lietuvių rašytojų atsidūrė kacetuose (Sruoga, Stasys Yla, Balys Gaidžiūnas, Henrikas Blazas). Ta nenormali padėtis truko visą vokiečių okupacijos laiką. Kai lietuvių rašytojų didžiajai daliai teko pasitraukti nuo antros bolševikų invazijos ir atsidurti Vokietijoj, daugeliui jų teko apkasus prievarta kasti, dirbti eiliniais darbininkais fabrikuose, geležinkelio stočių nešikais, prekių krovėjais būti. Ne tik nuotaikos, bet ir laiko nebuvo kūrybai.

KIEK RAŠYTOJŲ TREMTYJE?

Atodūsį atnešė Vakarų demokratijų pergalė. 1946 m. pradžioje rašytojai gavo daugiau laisvės susisiekti vienas su kitu ir susirinkti viename pietų vakarų Vokietijos mieste. Net patys nustebo: paaiškėjo, kad lietuvių rašytojų tremtyje esama per 60% visų buvusių rašytojų draugijos narių. Dalis jų jau atsidūrę JV, dalis Brazilijoj, Italijoj, Prancūzijoj, Švedijoj, Anglijoj, bet daugiausia Vokietijos lageriuose. Turimom žiniom jau yra lietuvių rašytojų ir Sibire.

Vokietijoje atsidūrė šalia senosios kartos rašytojų, beveik visi jaunieji, lietuvių literatūros karo meto prieauglis. Tai daugiausia Lietuvos universitetų (Kauno ir Vilniaus) aukštieji. Kai kurie jų reiškiasi savaimingai ir su pasisekimu ieško naujų formų ir naujos minties (Vlada Proščiūnaitė, Kazys Bradūnas, Henrikas Nagys, Nyka Niliūnas, Paulius Jurkus). Rašytojų gretas jie ir pagausino ir sustiprino.

Minėtas rašytojų pirmasis susitikimas suorganizavo Lietuvių Rašytojų Tremtinių Draugiją, išleido atsišaukimą į demokratinio pasaulio rašytojus, išsirinko savo vadovybę.

Pirmininkas—Stasys Santvaras, rašytojas kartos po pirmojo pasaulinio karo, daugiausia pasireiškęs poezijoje, bet parašęs ir kelias dramas, kurių dvi ilgą laiką ėjo Valstybės teatre Kaune, o taip pat estų teatre Taline, o dabar eina lietuvių tremtinių teatre; jis pats buvo ir teatro direktorius. Kiti vadovybės nariai — Bernardas Brazdžionis, truputį jaunesnis lyrikas už Santvarą. Lietuvos valstybinės premijos laureatas, vienas iš pačių pajėgiausių lietuvių poezijos kūrėjų ir tremtyje laimėjęs už poeziją pirmąją premiją; prof. Vaclovas Biržiška, žinomas lietuviškos knygos istorikas ir bibliografas, Stepas Zobarskas, tos pačios kartos kaip Brazdžionis, beletristas, laimėjęs premijas daugiausia už skaitymus jaunimui, dabar jau išsikėlęs į Ameriką; Pulgis Andriušis, žinomiausias dabartinių laikų lietuvių humoristas. Balys Gražulis dar jaunas pasakotojas.

Lietuvių Rašytojų Tremtinių Draugija, turėdama savo narių tarpe daugumą lietuvių rašytojų ir net daugumą paskutiniosios rašytojų vadovybės Lietuvoje narių, turi moralinį pagrindą atstovauti Lietuvos rašytojam ir lietuvių grožiniam žodžiui. Pilnesniam vaizdui suminėti nors keli, kurie yra už Lietuvos sienos Vakaruose. Vincas Krėvė - Mickevičius (dabar jau JV), Vydūnas (Vokietijoj), Vilkutaitis, lietuviškos komedijos pradininkas, Mykolas Vaitkus, Faustas Kirša, J. Kuosa Aleksandriškis (J. V.), J. Savickis (Prancūzijoj), Ignas Šeinius (Švedijoje), Antanas Vaičiulaitis (JV), Jurgis Jankus, Vytautas Alantas. Literatūros kritikai ir istorikai prof. J. Grinius, prof. V. Maceina, prof. M. Biržiška, prof. V. Maciūnas.

VIS TIEK KNYGOS BADAS

Lietuviškos knygos paklausa yra didelė. Jos patenkinti negali. Nors yra daug rašytojų, bet nei jiems rašyti nei ypač knygom leisti nėra būtiniausių sąlygų. Yra kelios knygų leidyklos. Veikliausia jų Patria, tačiau jos nepajėgia jai siūlomų veikalų išleisti. Trūksta popierio, trūksta leidimų spausdinti. O nuolatinis tremtinių kilnojimas suardo visus vargais negalais sumegztus ryšius.

Lietuvių dailiosios literatūros knygų iki 1947 m. sausio 1 d. pasirodė 33. Daugiausia tai poezijos rinkiniai ir tai jaunųjų bandymai. Tačiau atkutimo ženklų rodo ir proza. Yra spausdinami keli novelių rinkiniai ir pora romanų. Yra parašyta ir eilė dramų, tik sunkiau jas atspausdinti. Neatsilieka ir jaunimui skirta literatūra (Vytė Nemunėlis, Dovydėnas, V. Šimaitis). Tačiau jaunimas labiausiai stokoja knygos.

KĄ RAŠO IR KĄ DARO

Daugumas pasirodančių lietuviškų knygų rašo apie tėvynę, išreikšdamos ilgesį, skųsdamies skurdžia tremtinio dalia. Rašytojai čia yra tremtinių pagrindinio ir svarbiausio pergyvenimo reiškėjai. Dėl to tarp rašytojo ir visuomenės jokio skilimo nėra. Patriotine lyrika pirmoje vietoje atsistojo Brazdžionis, Santvaras ir Bradūnas. Kiti jaunesnieji rašytojai nuėjo dar toliau. Šiose visuotinio sunaikinimo sąlygose jie pajuto, kiek žmogus yra vienišas, visų apleistas, visų niekinamas. Toks jis yra iš pačios prigimties ir aukštesniosios tvarkos leistas. Šita žmogaus vienišumą ir jo didybę labiausiai reiškia savo poezijoj du tremties premijas laimėjusieji: Nyka Niliūnas ir Nagys.

Tremties rašytojuose susitelkė tiek stiprių pergyvenimų ir gyvo jausmo, kad jie pamiršo kai kada net reikalavimus meninio apdirbimo, gražios formos, prie kurios jie buvo pripratę Lietuvoje. Literatūros kritika betgi nesutiko daryti nuolaidų ir pripažinti literatūrai teisę bent žingsniui nusileisti iš tų aukštumų, kurias buvo pasiekusi tėvynėje. Kilo aštraus dėl to susikirtimo, ar knygą įsileisti bent kiek ir silpnesnę ar silpnesnės visai viešumai nerodyti.

Rašytojai tremtyje atliko ir pareigą senovės vaidilų, kurie keliaudavo iš pilies į pilį, kankliuodami, dainuodami, s e k d a m i. Trūkstant t r e m t i n i a m knygų, rašytojai keliavo iš stovyklos į stovyklą ir skaitė savo poeziją, rengė tremtiniam dvasinę pramogą, atitraukdami nuo pigios kortų ar panašios pramogos. O tremtinių ir lietuvių priešai būtų labai norėję, kad tremtiniai pavirstų nenaudėliais, tuščiadarbiais. Tada juos lengviau sukompromituoti ir parodyti, kad jie tikrai nusikaltėliai, kriminalistai. Rašytojai saugojo čia tremtinių garbę. E.

Sveikinimas

Lietuvių Darbininkų Sąjungos Seimui
Providence, R. I., USA

Mielieji mūsų užjūrio Broliai Darbininkai!

Viename Kauno priemiesty, fabrikų rajone, prieš pat karą buvo baigiama statyti parapijos bažnyčia. Ją statė beveik vieni darbininkai savo pinigais ir savo rankomis. Buvo nutarta didžiajame altoriuje įrengti įspūdingą paveikslą, vaizduojantį lietuvio darbininko gyvenimą: neapmatomos traukinių eilės, medžiagų kalnai tamsiame rūkstančių dūmtraukių fone; prieky didžiuliai darbininkų būriai, o viduryje ties darbo stalėmis — Kristus darbininko drabužiuose, abejose rankose laikydamas darbo įrankius. Jis niekuo nesiskiria iš kitų. Tik iš jo krūtinės trykšta nežemiškos šviesos spinduliai į darbininkų veidus, į mašinas, į tamsiuosius fabrikus.

Modernusis pasaulis skelbė darbo žmonėms laimingą gyvenimą: žadėjo pristeigti naujų mokyklų, įrengti nuostabias mašinas, sukurti didžiulius fabrikus ir tada būsiąs žemės rojus. Tai visa jie padarė, bet be darbininko Kristaus: jie nusigręžė nuo Jo, pašalino Jo kryžių iš mokyklų, išvarė Jį iš fabrikų ir dirbtuvių, užgesino Jo šviesą žmonių širdyse. Ir jų mokyklose išaugęs žmogus pasidarė baisus ir beširdis. Vieton lauktojo rojaus pasaulis virto tikruoju darbo žmonių pragaru!

Mieli darbininkai lietuviai! Jūs esate kaip tik tie, kurių širdyse dega meilės ugnis visų pirma Kristui. Jūs einate po Jo vėliava ir šį Seimą su Juo pradedate. Per platųjį Atlanto vandenyną matau jūsų tarpe stovintį Kristų, iš kurio Širdies trykštanti šviesa spindi jūsų akyse.

Štai kodėl jūs esate naujojo žmonijos atgimimo pranašai.

Jūs esate tikrieji žmonijos laimės ir gerovės nešėjai.

Jūs esate mūsų, lietuvių tautos garbė ir pasididžiavimas.

Jūsų darbas ir malda neša mūsų kenčiančiai tautai laukiamąjį Prisikėlimą!

Su dideliu džiaugsmu sveikinu jus, susirinkusius į savo garbingąjį Seimą.

Telaimina Jus jūsų Vadas Kristus!

Kan. F. Kapočius,
Popiežiaus Misija,
Tautinis Delegatas Lietuviams
Vokietijoje ir Austrijoje.

Memmingen - Fliegerhorst (Airport)

Vokietija

Pavasariui išaušus, kai-kurie gyventojai, o ypač kurie yra su šeimomis pasistengė įsiruošti daržo jau turi šviežių daržovių ir gali bent kiek maisto kiekį ir kokybę pagerinti. Pastebėta, kad kaikurių daržovės gana gražiai atrodo, žinoma, tų, kurie daugiau įdėjo darbo.

— Paskutiniuoju laiku kaikurios šeimos pradėjo auginti kralikus. Auginto-jai užsiaugins gardžios mėsos, o be to, turi malonaus užsiėmimo ir naudingai praleidžia laisvąjį laiką, kuris sutrumpina ir paįvairina tą pilkąjį tremties gyvenimą.

— Paskutiniuoju laiku visų tautybių gyventojai stovyklose yra aprūpinti gimtaja kalba literatūra, kurioje raginama grįžti į tėvynę. Kol kas dar neteko girdėti, kad kas būtų susižavėjęs tais pažadais. Visi gerai prisimena iš pirmosios okupacijos laikų.

— Prieš kurį laiką šioje stovykloje rodė filmą kaip latvių tauta "laiminga prie dabartinės santvarkos": Keista, kad visus darbus dirba tie patys žmonės ir dar gi išeiginiais rūbais pasipuošę, barzdoti. **Iz. Valančius.**

SHIP BUILDER

American Red Cross Photo

Time passes rapidly for this GI in the hospital recreation center provided by the American Red Cross in Vienna